

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Mediacija>Družinska mediacija>**Družinska mediacija**

### Družinska mediacija

Mediacija je lahko v pomoč zlasti v čezmejnih družinskih sporih in v primerih starševske ugrabitve otrok. Izraz „družinske zadeve“ zajema širok razpon sporov, od izključno zasebnih zadev do zadev, ki vključujejo javne organe.

#### Kaj je čezmejna družinska mediacija?

Čezmejna družinska mediacija je postopek, ki ga vodi nepristranska usposobljena tretja oseba, tj. mediator. V postopku lahko sodeluje tudi več mediatorjev.

Mediator nima pooblastil za odločanje, temveč strankama pomaga pri ponovni vzpostavitvi komunikacije in pri samostojnem reševanju njunih težav.

Doseženi sporazum je rešitev, prilagojena strankama v sporu, ki zagotavlja, da starši pri sprejemanju odločitev upoštevajo otrokovo korist.

Družinske zadeve vključujejo: starševsko odgovornost in pravico do stikov, ugrabitve otrok, ukrepe za zaščito otrok, preživnino za otroke ali nekdane partnerje ter druge posledice razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti.

V takih primerih gre za spodbudo staršem, da prevzamejo odgovornost za odločitve v zvezi z družino in skušajo spore najprej rešiti zunaj pravosodnega sistema.

Mediacija lahko torej ustvari konstruktivno vzdušje za razprave in zagotovi pošteno medsebojno sodelovanje staršev, pri čemer se upošteva otrokova korist.

Na naslednjih straneh je več podrobnosti o:

- temeljnih načelih in fazah mediacije,
- značilnostih čezmejne mediacije,
- stroških čezmejne mediacije,
- pravnem okviru čezmejne mediacije.

#### Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

##### Kako deluje?

Kot stranka v postopku lahko za mediacijo zaprosite v vseh državah članicah. V nekaterih državah članicah lahko stranki v sporu na mediacijo napoti sodnik.

Če se vse stranke strinjajo z uporabo mediacije, izbrani mediator določi časovni raspored mediacije. Način izbire mediatorja se med posameznimi državami razlikuje. Te informacije lahko najdete na ustreznih nacionalnih straneh na desni strani zaslona.

Pravni zastopniki imajo lahko pomembno vlogo pri zagotavljanju pravnih informacij, ki jih stranke potrebujejo za sprejemanje informiranih odločitev.

Sporazum, dosežen z mediacijo, lahko postane izvršljiv, če to zahtevata obe stranki. To se lahko na primer doseže, če sporazum potrdi sodišče ali overi notar.

Pravni zastopniki lahko sporazum, dosežen z mediacijo, pregledajo, da se zagotovi njegova pravna veljavnost v vseh zadevnih pravnih sistemih.

##### Zakaj se jo izplača poskusiti?

Imate možnost, da vplivate na rešitev vašega spora.

Mediacija poteka v uporabniku prijaznem okolju, v katerem je stranka najpomembnejša.

Mediacija vam omogoča, da ponovno pregledate in prilagodite obseg spora.

Sprejemate odločitve in dogovore, vendar vam ni treba doseči sporazuma.

Z uporabo mediacije se ne odrečete pravici do vložitve tožbe pri sodišču.

Ustvarja položaj, ki je koristen za vse stranke, ki sodelujejo v postopku mediacije.

Mediator je nepristranska in usposobljena oseba, ki vam lahko pomaga, da samostojno rešite spor.

V primerjavi s sodnim postopkom je mediacija razmeroma poceni.

Mediacija je razmeroma hitra. Mediacija se razpiše na dan, ki ustreza obema strankama, in lahko poteka na različnih lokacijah.

Mediacija dopušča prožne (prilagojene) rešitve in pripomore k ohranjanju ali ustvarjanju konstruktivnih prihodnjih odnosov in stikov med strankama.

V postopku mediacije sta možna podpora in svetovanje pravnega zastopnika.

Mediacija zmanjšuje verjetnost prihodnjih sporov.

Povezava na stran [Najti mediatorja](#).

##### Meje mediacije

Kadar se izkaže, da zadeva ni primerna za mediacijo ali da ena stranka (ali obe) noče(ta) uporabiti mediacije, je potrebno posredovanje pravosodnih organov. Pri preverjanju ustreznosti zadeve je treba posebno pozornost nameniti opredelitvi možnih tveganj, kot sta nasilje v družini in njegova stopnja, zloraba alkohola ali drog, zloraba otroka itd. O ustreznosti zadeve je treba odločiti na podlagi posameznega primera in standardov, ki jih uporabljajo mediatorji in njihove organizacije.

Zadnja posodobitev: 11/05/2022

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

### Čezmejna družinska mediacija - Belgija

Mediacija je urejena z zakonom z dne 21. februarja 2005. Družinska mediacija lahko kot katera koli druga mediacija poteka v okviru sodnega postopka (sodna mediacija) ali zunaj njega (prostovoljna mediacija).

Za mediacijo, ki se začne na zahtevo ene od strank ali jo predlaga sodnik, je potrebno soglasje strank.

Stranke se dogovorijo o imenovanju mediatorja (člen 1734(1) sodnega zakonika), ki ga lahko odobri zvezna komisija za mediacijo. Vsaka stranka lahko mediacijo kadar koli prekine (člen 1729 sodnega zakonika). Mediacija se lahko nanaša na celoten spor ali njegov del (člen 1735(2) sodnega zakonika).

V vseh zadevah, za katere je pristojno sodišče za družinske zadeve, sodni uradnik ob vložitvi zahtevka stranke seznanjen z možnostjo uporabe mediacije in jim da vse koristne informacije o tem (člen 1253b/1 sodnega zakonika). V zadevah, ki se nanašajo na razvezo zakonske zveze zaradi nepopravljive nevzdržnosti, lahko sodnik odredi prekinitve postopka za največ en mesec, da se lahko stranke poučijo o mediaciji (člen 1255(6), drugi pododstavek, sodnega zakonika). Vendar si oddelki za sporazumno rešitev sporov na sodišču za družinske zadeve prizadevajo za spravo (člen 731 sodnega zakonika): sodniki morajo poskusiti spraviti stranke, čeprav ne bodo odločali dokončno o zadevi. Pri mediaciji v sodnem zakoniku namreč ni dovoljeno, da je sodnik mediator.

Mediacija poteka v popolni zaupnosti, mediator pa je zavezan varovanju poklicne skrivnosti (člen 1728(1) sodnega zakonika).

Postopek mediacije ima tri faze:

- sodnik imenuje mediatorja;
  - sodnik preloži zadevo na poznejši datum in določi nagrado mediatorja;
  - izid mediacije: če je mediacija uspešna, stranke zapišejo pogoje tega sporazuma (sporazum o mediaciji), ki ga lahko sodnik uradno potrdi. Če mediacija ni uspešna, lahko stranke začnejo (ali nadaljujejo) sodni postopek ali soglasno zahtevajo imenovanje drugega mediatorja.
- Znesek nagrad in stroškov ter pogoje njihovega plačila predhodno določijo stranke in mediator.

Povezava do nacionalnega spletišča, kjer je na voljo seznam mediatorjev v družinskih zadevah: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>.

Povezava do nacionalnega spletišča z informacijami o družinski mediaciji in mediaciji na splošno: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>.

Povezava do nacionalne zakonodaje o mediaciji v družinskih zadevah: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>.

Zadnja posodobitev: 17/01/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Češka

V Češki republiki je mediacija urejena z zakonom št. 202/2012 o mediaciji (v nadaljnjem besedilu: zakon), ki je začel veljati 1. septembra 2012 in s katerim je prenesena Direktiva 2008/52/ES o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah.

Zakon določa pravno ureditev mediacije v civilnih zadevah (vključno z družinskimi zadevami). Da bi bil mediator uvrščen na seznam registriranih mediatorjev in pooblaščen za opravljanje dela mediatorja v skladu z zakonom, mora opraviti strokovni izpit.

Sodišče lahko, kadar je to koristno in primerno, strankam odredi sestanek z registriranim mediatorjem, ki lahko traja največ tri ure, in hkrati začasno ustavi postopek. Če se stranka brez utemeljenega razloga ne želi udeležiti takega sestanka z mediatorjem, jo lahko sodišče za razliko od običajne prakse kaznuje tako, da ji ne prizna povračila vseh ali dela stroškov postopka, če uspe v zadevi.

Povezava do češkega spletnega mesta s seznamom registriranih mediatorjev, ki se ukvarjajo z družinskimi zadevami:

<https://mediatori.justice.cz>

Povezava do češkega spletnega mesta z informacijami o mediacijskem postopku v družinskih zadevah ali mediaciji na splošno:

tako spletno mesto ni na voljo.

Povezavi do spletnih mest, na katerih je dostopna češka zakonodaja o mediaciji v družinskih zadevah:

<https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=202&r=2012>

[http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci\\_aj.pdf](http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf) (besedilo zakona v angleščini)

Zadnja posodobitev: 25/03/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Nemčija

#### Kratek uvod v družinsko mediacijo v Nemčiji

**Izvlaček iz brošure „Pravo zakonske zveze“ (Eherecht), ki jo je objavilo zvezno ministrstvo za pravosodje in varstvo potrošnikov (Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz), str. 73:**

„6.2.5 Družinska mediacija

Pri prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi zakonske zveze želijo pari svoja družinska razmerja pogosto urediti sporazumno. V takih primerih je mediacija odlična alternativa sodnemu postopku.

Pravni okvir za mediacijo je bil vzpostavljen z zakonom o mediaciji (*Mediationsgesetz*), ki je začel veljati 26. julija 2012.

Pri mediaciji poskušajo stranke ob pomoči nepristranske osebe (mediatorja) doseči sporazumno rešitev spora. Udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev, mediator pa ni pristojen za sprejemanje odločitev.

To pomeni, da se lahko – drugače kot v sodnem postopku – določijo dejanski interesi in potrebe zadevnih oseb ter nato uporabijo kot podlaga za rešitev, ki je prilagojena posameznemu sporu. Pri taki rešitvi se lahko interesi zadevnih oseb bolje upoštevajo kot pri sodni odločbi. Zadevne osebe zato lažje sprejmejo take rešitve, ki so dolgoročno na splošno učinkovitejše. Rezultat mediacije so lahko pogodbeni sporazumi o, na primer, preživnini, premoženju, lastnini, starševski odgovornosti ali pravici do stikov.

Sodišče lahko v okviru postopka za razvezo zakonske zveze odredi, da se zakonca bodisi skupaj bodisi posamično udeležita brezplačnega informativnega sestanka o mediaciji ali druge oblike izvensodnega reševanja sporov v zvezi z nerešenimi povezanimi zadevami<sup>[1]</sup> ob pomoči osebe ali organa, ki ju je imenovalo sodišče, in predložita potrdilo o svoji udeležbi (člen 135 zakona o postopku v družinskih in nepravdnih zadevah – *Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Ta odredba ni pravno izvršljiva, vendar lahko sodišče nespoštovanje odredbe upošteva pri odločitvi o razdelitvi stroškov (člen 150(4) FamFG).“

Enako velja za zadeve v zvezi z otroki v skladu s členom 156(1), stavka 3 in 5, ter členom 81(2), točka 5 FamFG. Tudi v takih zadevah lahko sodišče staršem odredi, da se udeležijo informativnega sestanka o mediaciji ali druge oblike izvensodnega reševanja sporov. Ta odredba ni pravno izvršljiva, vendar lahko sodišče nespoštovanje odredbe upošteva pri odločitvi o razdelitvi stroškov postopka.

#### Povezavi do nemških spletnih mest, na katerih lahko najdete mediatorje za družinske zadeve

– Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung (MiKK e.V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Nemčija

<http://www.mikk-ev.de/>

– Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17/18, 10179 Berlin, Nemčija

<http://www.zank.de/>

#### Povezavi do nemških spletnih mest z informacijami o družinski mediaciji ali mediaciji na splošno

– Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

– Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

Povezavi do nemške zakonodaje o družinski mediaciji

– Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjbv.de/>

– Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung, BGBl. 2012 Teil I Nr. 35 vom 25. Juli 2012 (Zakon o spodbujanju mediacije in drugih oblik izvensodnega reševanja sporov, Zvezni uradni list 2012, del I, št. 35 z dne 25. julija 2012)

<https://www.bmjbv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/Archiv>

[/Gesetz\\_zur\\_Foerderung\\_der\\_Mediation\\_und\\_anderer\\_Verfahren\\_der\\_aeußergerichtlichen\\_Konfliktbeilegung.html](#)

[1] Povezane zadeve vključujejo spore v zvezi s premoženjskimi razmerji med zakoncema, spremembami pokojninskih pravic, plačevanjem preživitve, družinskim domom ali stroški gospodinjstva.

Zadnja posodobitev: 22/11/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Estonija

Družinska mediacija ali mediacija v sporih v zvezi z razvezo zakonske zveze je namenjena predvsem staršem, ki so v postopku razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti in potrebujejo pomoč nepristranskega strokovnjaka, ki bo posredoval pri njihovem razhajanju mnenj ter olajšal njihovo medsebojno komunikacijo in sodelovanje v zvezi z vprašanji o prihodnji ureditvi glede njihovih otrok ter sklenitev sporazumov o takih zadevah. Namen postopkov mediacije ni toliko doseči spravo kot doseči učinkovite dogovore.

Stranke v mediaciji morajo mediatorju plačati dogovorjeno pristojbino za mediacijo in s tem povezane stroške. Mediator lahko od strank zahteva, da pristojbino za mediacijo plačajo vnaprej.

Storitev se zagotavlja in financira na naslednje načine:

stranke na storitev napoti lokalna uprava, na območju katere otrok prebiva in ki delno financira to storitev;

stranke v okviru sodnega postopka na storitev napoti sodnik, pri čemer stranke storitev financirajo same ali, kjer je to mogoče, zaprosijo za nacionalno pravno pomoč;

obveščeni starši storitev uporabijo na lastno pobudo in jo financirajo sami.

Mediator v smislu zakona o spravnem postopku mora biti:

(1) fizična oseba, ki jo stranki pooblastita za posredovanje v sporu med njima (npr. strokovnjak za psihologijo, socialna vprašanja (vključno z zaščito otrok in socialnim delom) ali pravni strokovnjak). Mediator lahko deluje prek pravne osebe, s katero je v delovnem ali drugem pogodbenem razmerju;

(2) odvetnik, ki je upravnemu odboru estonske odvetniške zbornice podal izjavo v zvezi s tem;

(3) notar, ki je notarski zbornici podal izjavo v zvezi s tem;

(4) v primerih, določenih v zakonu, nacionalni ali lokalni organ za mediacijo.

V Republiki Estoniji organizacijo storitev družinske mediacije ureja naslednja zakonodaja:

[zakon o spravnem postopku](#),

[zakon o socialnem varstvu](#),

[zakon o družinskem pravu](#),

[zakonik o civilnem postopku](#).

V Estoniji družinske mediatorje trenutno zastopata [estonsko združenje mediatorjev \(Eesti Lepitajate Ühing\)](#) in [inštitut za mediacijo \(Lepituse Instituut\)](#).

Zadnja posodobitev: 12/10/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Irska

Zakon o mediaciji iz leta 2017 ne zajema posebej čezmejnih mediacij, mediacija v skladu s tem zakonom pa je v vseh primerih prostovoljna. Če se čezmejna družinska mediacija izvaja na Irskem, se uporabljajo določbe navedenega zakona.

Zakon o mediaciji iz leta 2017 <http://www.irishstatutebook.ie/eli/2017/act/27/enacted/en/html> je začel veljati 1. januarja 2018. Zakon vsebuje določbe o celovitem pravnem okviru za spodbujanje reševanja sporov z mediacijo kot alternativo sodnim postopkom. Temeljni cilj zakona je spodbujati mediacijo kot izvedljivo, uspešno in učinkovito alternativo sodnim postopkom, s čimer se zmanjšajo pravni stroški, pospeši reševanje sporov ter zmanjšata stres in zagrenjenost, ki pogosto spremljata sodne postopke.

Zakon:

vsebuje splošna načela za izvajanje mediacije s strani usposobljenih mediatorjev – členi 6 do 8;

določa uvedbo kodeksov ravnanja za izvajanje mediacije s strani usposobljenih mediatorjev – člen 9;

določa, da je komuniciranje med strankami med postopkom mediacije zaupno – člen 10;

določa možnost prihodnje ustanovitve sveta za mediacijo, ki bi nadziral razvoj sektorja – člen 12;

uvaja obveznost za pravne svetovalce in odvetnike, da strankam v sporih svetujejo uporabo mediacije kot sredstva za reševanje sporov – člena 14 in 15;

določa, da lahko sodišče na lastno pobudo ali na pobudo strank pozove stranke, naj razmislijo o mediaciji kot sredstvu za rešitev spora – člen 16;

določa učinek mediacije na zastaralne in prekluzivne roke – člen 18;

določa, da lahko sodišče pri dodelitvi stroškov v zvezi s postopki iz člena 16 zakona, če meni, da je to pravično, upošteva dejstvo, da je stranka v postopku neutemeljeno zavrnila možnost uporabe mediacije ali ni razmislila o uporabi mediacije, ali da je stranka, če jo je sodišče v skladu s členom 16 pozvalo, naj se udeleži mediacije, neutemeljeno zavrnila udeležbo v mediaciji ali se mediacije ni udeležila – člena 20 in 21.

Področje uporabe zakona zajema vse civilne postopke, ki se lahko začnejo pred sodiščem, razen nekaterih izjem iz člena 3 zakona.

Zadnja posodobitev: 08/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Grčija

Družinska mediacija

Izraz „družinska mediacija“ se nanaša na obliko izvensodnega reševanja družinskih sporov (tj. finančnih sporov in sporov o premoženjskih pravicah med zakoncema, podobnih sporov, ki izhajajo iz zunajzakonske skupnosti ali odnosov med starši in otroki, in drugih družinskih sporov), pri kateri je strankam zagotovljena pomoč, da bi skupaj dosegle vzajemno sprejemljivo rešitev.

I. Institut mediacije (*διαμεσολάβηση*) je bil v grški pravni sistem uveden z **zakonom št. 3898/2010** o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah (Vladni uradni list, serija I, št. 211/16-10-2010), s katerim je bila prenesena Direktiva 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008.

V skladu s členom 2 zakona št. 3898/2010 se lahko „zasebnopravni spori predložijo v mediacijo na podlagi soglasja med strankami, če lahko stranke prosto odločijo o predmetu spora“, pri čemer člen 8 istega zakona določa: „1. Stranke ali njihovi zakoniti zastopniki ali njihovi predstavniki, če so stranke pravne osebe, se mediacije udeležijo s svojim odvetnikom. 2. Mediatorja določijo stranke ali tretja oseba po njihovi izbiri. 3. Mediacijski postopek določi mediator v dogovoru s strankami, ki lahko postopek končajo, kadar koli želijo. Ta postopek je zaupen, zapisnik mediacije pa se ne vodi. Mediator lahko med mediacijskim postopkom komunicira z vsako od strank in se sestane z njo.“ Ob koncu postopka mora mediator sestaviti zapisnik o mediaciji (člen 9 zakona št. 3898/2010), ki med drugim vključuje dosežen sporazum, podpišejo pa ga mediator, stranke in njihovi odvetniki. Če tako zahteva vsaj ena od strank, mora mediator zapisnik predložiti tudi sodnemu tajništvu pristojnega prvostopenjskega sodišča, po čemer sporazum postane izvršljiv.

Mediatorji so plačani po urni postavki za največ 24 ur, vključno s časom, ki ga porabijo za pripravo na mediacijo. Stranke in mediator se lahko dogovorijo o drugačnem načinu plačila. Stranke stroške mediatorja krijejo v enakih deležih, razen če se dogovorijo drugače. Vsaka stranka krije stroške svojega odvetnika. Višina urne postavke se določi in prilagodi s sklepom ministra za pravosodje, preglednost in človekove pravice.

(Glej <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>.)

II. Poleg tega je bil s **členom 214B(1) zakonika o civilnem postopku**, ki je bil vstavljen s členom 7 zakona št. 4055/2012, uveden institut sodne mediacije (*δικαστική μεσολάβηση*); v skladu z navedenim členom „se lahko zasebnopravni spori rešujejo tudi s sodno mediacijo. Uporaba sodne mediacije je prostovoljna, pri čemer se lahko taka mediacija uporabi pred vložitvijo tožbe ali med postopkom.“ V zadnjem pododstavku odstavka 3 istega člena je navedeno, da lahko „katera koli zainteresirana stranka po odvetniku, ki jo zastopa, predloži pisno zahtevo, da se zadeva predloži sodniku mediatorju“. V odstavkih 4 in 5 istega člena je nadalje navedeno: „4. Sodišče, ki odloča o zadevi, lahko kadar koli, odvisno od zadeve in ob upoštevanju vseh okoliščin, stranke pozove, naj poskušajo spor rešiti s sodno mediacijo, in hkrati, če se stranke strinjajo, preloži obravnavo zadeve za kratek čas, vendar največ za šest mesecev. 5. Če stranke dosežejo sporazum, se sestavi zapisnik o mediaciji. Zapisnik podpišejo mediator, stranke in njihovi odvetniki, izvirnik pa se predloži sodnemu tajništvu prvostopenjskega sodišča v kraju, kjer je potekala mediacija. [...] Ko je zapisnik o mediaciji predložen sodnemu tajništvu prvostopenjskega sodišča in če dokazuje, da so se stranke strinjale glede obstoja zahtevka, postane izvršljivi naslov v skladu s členom 904(2)(c) zakonika o civilnem postopku.“ Stroški sodne mediacije spadajo neposredno na področje uporabe zakona o zagotavljanju pravne pomoči državljanom z nizkimi dohodki (zakon št. 3226/2004).

Dve pomembni določbi sta novi **člen 116A zakonika o civilnem postopku** (vstavljen s členom 1(2) zakona št. 4335/2015), ki določa, da „sodišče kadar koli med obravnavo in v vseh postopkih spodbuja [...] izbiro mediacije kot sredstva za izvensodno reševanje sporov“, in **člen 214C zakonika o civilnem postopku**, ki določa, da „sodišče strankam predlaga, naj uporabijo mediacijo, če je to primerno glede na okoliščine zadeve. Če stranke sprejmejo predlog sodišča, se obravnava zadeve preloži za tri mesece. Enako velja, če se stranke same med postopkom odločijo za uporabo mediacije.“

Grčija nima posebne zakonodaje o družinski mediaciji, zato se zanjo uporabljajo zgoraj navedena splošna pravila o mediaciji in sodni mediaciji.

Zakonski in zunajzakonski pari različnih narodnosti oblikujejo dvokulturne družine, pri čemer se lahko pri razvezi zakonske zveze ali prenehanju življenjske skupnosti poleg običajnih vprašanj, povezanih z družinskimi spori (npr. starševska odgovornost, pravica do varstva in vzgoje, stiki z otrokom, preživnina za otroka, premoženjska razmerja med zakoncema), pojavi še resnejša težava v čezmejnih zadevah, tj. ugrabitev otroka. V takih primerih se lahko uporabijo zgoraj navedena pravila o mediaciji in sodni mediaciji, ki so v skladu z že veljavnimi pravili iz člena 7(2)(c) Haaške konvencije iz leta 1980 in člena 55(2)(e) Uredbe (ES) št. 2201/2003 (Uredba Bruselj IIa).

Zadnja posodobitev: 18/01/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Španija

### 1. Postopek mediacije

V Španiji ni posebnih predpisov za družinsko mediacijo. Vendar pa je kot civilna zadeva vključena v **zakon št. 5/12 z dne 6. julija 2012 o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah**, ki na splošno ureja mediacijo na navedenih področjih.

Člena 3 in 27 zgoraj navedenega zakona št. 5/12 vsebuje posebna pravila o čezmejni mediaciji.

Nekatere avtonomne skupnosti, ki so pristojne na tem področju, so uredile tudi mediacijo tako, da je precej podobna nacionalni zakonodaji. Vsa zakonodaja o mediaciji na ravni avtonomne skupnosti je na voljo na spletišču:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Normativa-y-jurisprudencia/Leyes-Autonomicas/>

### 2. Postopek družinske mediacije

Družinska mediacija je v Španiji popolnoma prostovoljna, zanjo pa med drugim veljajo načela zaupnosti, enakosti strank in nepristranskosti mediatorja.

Da bi mediacijo olajšali v zadevah, ki med drugim vključujejo čezmejno družinsko mediacijo, je s splošno zakonodajo o mediaciji izrecno dovoljeno, da se izvede z videokonferenco ali drugimi elektronskimi sredstvi, ki omogočajo prenos glasu ali slike. Stranki se lahko mediacije udeležita pred začetkom sodnega postopka, med njim in celo po njegovem končanju, da spremenita njegov izid ali olajšata izvršitev sodne odločbe.

Postopek mediacije je razmeroma preprost ne glede na to, kdaj poteka. Stranki stopita v stik z mediatorjem po njuni izbiri ali, če sta stranki v družinskem postopku, ki poteka, z mediatorjem, ki ga je imenoval sodnik. Najprej se izvede informativno srečanje, zato da se stranki lahko poučita o postopku mediacije in da se ta lahko začne, če obe soglašata z njim. Mediator vodi mediacijska srečanja, da bi obema strankama omogočil, da zavzameta svoji stališči in poskusita doseči sporazum. Postopek se konča s sporazumom ali brez njega glede vseh ali nekaterih vprašanj. Izid se vnese v poročilo in če je sporazum dosežen, ga je treba predložiti v odobritev sodnemu organu, če pa niso vključeni mladoletni ali invalidni otroci, se poročilo predloži notarju, ki ga lahko zapiše v obliki javne listine. Nato se lahko izvrši.

Če se stranki mediacije udeležita pred začetkom postopka in dosežeta sporazum, se pravni postopek pospeši, ker se za stranki uporabi poenostavljen postopek, v katerem sporazum predloži družinskemu sodišču (*Juzgado de Familia*), ki ga odobri, če ni v nasprotju z zakonom ali koristmi mladoletnih ali invalidnih otrok, ki jih par morda ima. (Glej **člen 777 zakonika o civilnem postopku**)

Če se sodni postopek začne, ne da bi se stranki udeležili mediacije, se lahko sodnik ob upoštevanju okoliščin zadeve strinja, da bi se morali stranki udeležiti mediacije, in družinsko sodišče ju napoti na brezplačen informativni sestanek. Če se odločita za mediacijo, se sodni postopek ne prekine, razen če stranki zahtevata njegovo ustavitev. Če je sporazum nazadnje dosežen, ga odobri sodišče. Če pa sporazum ni dosežen ali se stranki nista hoteli udeležiti mediacije, se izda sodba v zvezi z vsemi vprašanji, o katerih se stranki ne strinjata.

Družinska mediacija ni mogoča, kadar se postopek začne zaradi nasilja na podlagi spola med strankama.

Informativni sestanek je brezplačen, sama mediacija pa ne, pri čemer stroške krijeta stranki, razen če sta upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Vse informacije o vsebini in zahtevah za pridobitev brezplačne pravne pomoči so na voljo na spletnem naslovu:

<https://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/framites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

### 3. Poklic družinskega mediatorja in dostop do mediatorja

Mediator mora imeti univerzitetno diplomu ali višje poklicno usposabljanje, poleg tega mora opraviti posebno usposabljanje za opravljanje mediacije, ki ga zagotavljajo za to akreditirane institucije.

Za opravljanje družinske mediacije se ne zahteva vpis v noben register, so pa bili vzpostavljeni registri, v katere se lahko mediatorji vpišejo na nacionalni ravni (register mediatorjev in institucij za mediacijo, katerega spletišče je navedeno spodaj – *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*) in ravni avtonomnih skupnosti.

Skoraj vse avtonomne skupnosti so ustanovile javno službo za mediacijo. Informacije o tem so na spletiščih zadevnih institucij na voljo v razdelku o mediaciji, kjer je bolj ali manj podrobno pojasnjeno, kako deluje sistem mediacije in kjer so navedene informacije o registru mediatorjev, če obstaja, objavljena pa je tudi povezava do njega. Na spletiščih so običajno na voljo tudi obrazci za prošnjo za mediacijo, v katerih so navedeni sklici na specializirane agencije, ustanovljene za izvajanje mediacije.

Pri iskanju družinskega mediatorja morate razlikovati med tem, ali naj bi mediacija potekala po začetku postopka ali neodvisno od postopka. Če se za mediacijo zaprosi po začetku postopka, zadevno družinsko sodišče stranki napoti na organe za družinsko mediacijo, ki so del sodišča, če pa se mediacija uporabi pred sodnim postopkom ali izven njega, mora družinskega mediatorja poiskati stranka. Koristni so lahko naslednji viri informacij:

– prej navedeni register mediatorjev in ustanov za mediacijo na nacionalni ravni:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroMediador>

– naslednje ustanove, ki jih predlaga ministrstvo za pravosodje:

<https://remediabuscador.mjusticia.gob.es/remediabuscador/RegistroInstitucion>

– službe za mediacijo, ki jih za pokrajine predlaga generalni sodni svet (*Consejo General del Poder Judicial*):

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Servicios-de-Mediacion-Intrajudicial/Mediacion-Familiar/>

– službe za mediacijo, ki so jih ustanovile različne avtonomne skupnosti. Informacije so običajno na voljo tudi na institucionalnih spletiščih avtonomnih skupnosti.

Več informacij o postopku družinske mediacije, zakonodaji, ki se uporablja, službah za mediacijo, ki obstajajo v različnih avtonomnih skupnostih, in zadevnih formalnostih ter zgoraj navedene informacije so na voljo na spletišču generalnega sodnega sveta:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Zadnja posodobitev: 05/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Francija

Čezmejna družinska mediacija se spodbuja z mednarodnimi in evropskimi instrumenti sodelovanja za mirno in hitro reševanje sporov. Francija je v okviru svojega osrednjega organa ustanovila posebno enoto za spodbujanje mediacije v čezmejnih zadevah. Predstaviti je treba tudi nacionalne predpise na področju mediacije, ki se uporabljajo tudi v čezmejnih zadevah.

#### Nacionalni regulativni okvir:

Z zakonom št. 95-125 z dne 8. februarja 1995, ki mu je sledila uredba št. 2012-66 z dne 22. julija 1996, je bila v Franciji uzakonjena sodna mediacija. Vsak sodnik, ki odloča o sporu, lahko s soglasjem strank imenuje mediatorja, ki je usposobljena, nepristranska in neodvisna tretja oseba.

S sklepom št. 2011-1540 z dne 16. novembra 2011, s katerim je bila prenesena Direktiva 2008/52/ES z dne 21. maja 2008, je bil spremenjen zakon z dne 8. februarja 1995. S tem zakonom je mediacija opredeljena kot vsak strukturiran postopek, s katerim dve ali več strank ob pomoči tretje osebe poskuša doseči dogovor za mirno rešitev nesoglasij. Navedeni zakon uvaja ureditev, ki je skupna za vse mediacije.

Za družinsko mediacijo je mogoče pridobiti državno diplomu, uvedeno z uredbo z dne 2. decembra 2003 ([člen R.451-66 in naslednji zakonika o socialnem varstvu in družini](#)) ter odlokoma z dne 12. februarja 2004 in 19. marca 2012. Vendar ta diploma še ni obvezna za opravljanje funkcije družinskega mediatorja, saj družinska mediacija ni reguliran poklic.

Družinska mediacija je na voljo:

(1) zunaj sodnega postopka: to je tako imenovana običajna mediacija; v tem primeru se stranke neposredno obrnejo na mediatorja;

(2) med sodnim postopkom: člen 1071 zakonika o civilnem postopku ter člen 255 in člen 373-2-10 civilnega zakonika:

sodnik za družinske zadeve lahko strankam predlaga ukrep mediacije in po pridobitvi njihovega soglasja imenuje družinskega mediatorja, ki začne mediacijo; sodnik za družinske zadeve lahko strankam odredi sestanek z družinskim mediatorjem, na katerem jih ta seznanji z družinsko mediacijo in njenim potekom.

Sporazum, dosežen na podlagi družinske mediacije, lahko uradno potrdi sodnik za družinske zadeve (člena 1534 in 1565 ter naslednji zakonika o civilnem postopku). Sodnik uradno potrdi sporazum, razen če ugotovi, da otrokova korist ni ustrezno varovana ali da privolitev staršev ni bila svobodna (člen 373-2-7 (2) civilnega zakonika) ali, splošneje, da bi lahko bil ogrožen javni red.

Družinska mediacija, ki jo vodi enota za mednarodno družinsko mediacijo (CMFI – Cellule de médiation familiale internationale), je brezplačna. Mediacija je plačljiva, če jo stranke zaupajo zasebnemu mediatorju. Finančni prispevek strank se določi v skladu z uradnim cenikom storitev mediacije, ki se plača za posamezni sestanek in na osebo ter je odvisen od dohodka strank (prošnja pisarni za pravno pomoč ali skladu za družinske dodatke). Povezava do

upoštevni določb zakonika o civilnem postopku: [tukaj](#)  (56 Kb) .

Povezava do [strani z informacijami ministrstva za pravosodje](#) o družinski mediaciji.

Povezava do seznamov mediatorjev: najbližjo službo za družinsko mediacijo lahko poiščete z iskalnim nizom: „médiation familiale“ (družinska mediacija) v zavihku „catégories“ (kategorije) na spletišču [Justice en région \(sodišča v regiji\)](#).

#### Mednarodna družinska mediacija:

Mednarodna družinska mediacija je predvidena z instrumenti mednarodnega sodelovanja v družinskih zadevah (Haaška konvencija z dne 25. oktobra 1980 in uredba Bruselj IIa) in je namenjena lažjemu iskanju sporazumnih rešitev za vrnitev otroka v primeru mednarodnega protipravnega odvzema otroka ali dogovora o uresničevanju pravice starša do stikov z otrokom.

Zadevne osebe se lahko:

(1) obrnejo na mediatorje, ki opravljajo dejavnost samostojno ali v okviru združenja: seznam mediatorjev, ki lahko posredujejo v družinskih zadevah, je objavljen na naslednjem spletnem naslovu: <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/sources-listes-des-mediateurs-familiaux-internationaux-26139.html> (ali kliknite [tukaj](#)).

(2) zatečejo k mediaciji prek posebne enote za mednarodno družinsko mediacijo pri francoskem ministru za pravosodje, ki ima vlogo osrednjega francoskega organa, pristojnega za Haaški konvenciji z dne 25. oktobra 1980 in 19. oktobra 1996 ter uredbo Bruselja IIa. Osrednji organ izvaja mediacijo, kadar se stranke v zadevah sodelovanja obrnejo nanj, vendar lahko glede na posamezen primer posreduje tudi izven zadev sodelovanja v primerih neupravičenih premestitev otrok, v zadevah čezmejnih pravic do osebnih stikov z otrokom in v zadevah čezmejno zaščite mladoletnih oseb. Za začetek mediacije mora vsaj eden od staršev prebivati v Franciji, drugi pa v tujini, ne glede na njuno državljanstvo. Enota za mediacijo, na katero se eden od staršev obrne s prošnjo za mednarodno družinsko mediacijo, ta ukrep predlaga drugemu staršu. Ta korak mora biti **prostovoljen: pri uvedbi postopka mednarodne družinske mediacije ni prostora za prisilo**. Mediatorji v posebni enoti opravljajo svoje naloge nepristransko in skrbno, pri mediaciji pa velja načelo zaupnosti.

Mediacija v okviru enote za mednarodno družinsko mediacijo pri ministru za pravosodje je brezplačna. Zaposilo, ki se mu priložijo dokumenti v zvezi s postopki, ki potekajo ali so bili končani v Franciji ali v tujini, je treba po pošti poslati na naslov:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Poslati ga je mogoče tudi po elektronski pošti na naslov: [entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr](mailto:entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr).

Povezava do spletišča francoskega ministru za pravosodje (enota za mednarodno družinsko mediacijo): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>.

Zadnja posodobitev: 25/05/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Hrvaška

### MEDIACIJA

V Republiki Hrvaški je 1. novembra 2015 začel veljati nov družinski zakon (*Obiteljski zakon; Narodne novine* (Uradni list) št. 103/15 in 98/19), ki je sestavljen iz desetih ločenih delov. Sedmi del ureja področje obveznega svetovanja in družinske mediacije.

Obvezno svetovanje je oblika pomoči družinskim članom, da bi dosegli dogovore o družinskih razmerjih, pri čemer je posebna skrb namenjena zaščiti družinskih razmerij, ki vključujejo otroka, ter pravnim posledicam nezmožnosti sklenitve sporazuma in začetku sodnih postopkov, v katerih se odloča o otrokovih osebnih pravicah. Obvezno svetovanje izvaja skupina strokovnjakov pristojnega centra za socialno varstvo glede na otrokovo stalno ali začasno prebivališče ali kraj zadnjega skupnega stalnega ali začasnega prebivališča zakoncev ali zunajzakonskih partnerjev. V skladu z družinskim zakonom se obvezno svetovanje ne izvede pred uvedbo postopka izvršbe in zavarovanja. Družinski člani sodelujejo v obveznem svetovanju osebno in brez pooblaščenca.

Obvezno svetovanje se izvede: 1. pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze med zakoncema, ki imata skupnega mladoletnega otroka, in 2. pred uvedbo drugih sodnih postopkov za uveljavljanje pravice do varstva in vzgoje otroka ter pravice do osebnih stikov z otrokom. Pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze se obvezno svetovanje ne izvede za zakonca, ki: 1. mu/jima je odvzeta poslovna sposobnost, če ne more/moreta niti s strokovno pomočjo razumeti pomena in posledic postopka, 2. je nesposoben/sta nesposobna za razsojanje ali 3. nima/nimata znanega stalnega ali začasnega prebivališča.

Obvezno svetovanje se uvede na zahtevo, ki jo stranka predloži centru za socialno varstvo v pisni obliki ali ustno na zapisnik. Center za socialno varstvo mora po prejemu zahteve za obvezno svetovanje sklicati sestanek in pozvati stranki. Izjemoma lahko skliče in opravi ločene razgovore s strankama, če meni, da v danih okoliščinah skupni sestanek ne bi bil koristen, ali če ena ali obe stranki to zahtevata iz utemeljenih razlogov.

Družinska mediacija je postopek, v katerem družinski člani sodelujejo prostovoljno. Izjema je prvi sestanek družinske mediacije pred uvedbo postopka za razvezo zakonske zveze, ki je obvezen.

V postopku družinske mediacije stranki poskušata sporazumno rešiti družinski spor ob pomoči enega ali več družinskih mediatorjev. Družinski mediator je nepristranska in posebej usposobljena oseba, vpisana v register družinskih mediatorjev. Glavni cilj postopka družinske mediacije je doseči načrt o skupnem varstvu in vzgoji otroka ter druge dogovore v zvezi z otrokom. Poleg doseganja tega cilja se lahko stranki v postopku družinske mediacije sporazumeta tudi o vseh drugih spornih premoženjskih in nepremoženjskih vprašanjih.

Družinska mediacija se ne izvede: 1. v primerih, ko po oceni skupine strokovnjakov centra za socialno varstvo ali družinskega mediatorja zaradi družinskega nasilja ni mogoče enakopravno sodelovanje zakoncev v postopku mediacije, 2. če je zakoncu/zakoncema odvzeta poslovna sposobnost in ne more/moreta niti s strokovno pomočjo razumeti pomena in pravnih posledic postopka, 3. je nesposoben/sta nesposobna za razsojanje in 4. če ni znano stalno ali začasno prebivališče zakonca.

Družinska mediacija se lahko izvede neodvisno od sodnega postopka pred njegovo uvedbo, medtem ko poteka ali po njegovem koncu. V skladu z družinskim zakonom se družinska mediacija ne izvede pred uvedbo postopka izvršbe in zavarovanja. Izjemoma lahko sodišče med postopkom izvršbe za namene izvajanja osebnih stikov z otrokom predlaga strankama, naj se vključita v družinsko mediacijo. Sodišče lahko namreč po razgovoru s strankama in ob upoštevanju okoliščin zadeve za trideset dni odloži izvršbo in odredi, naj se z otrokom opravi strokovni razgovor, ali predlaga strankama, naj se vključita v družinsko mediacijo, da bi sporazumno rešili spor; sodišče lahko po potrebi v posebni odločbi natančno opredeli izvajanje osebnih stikov med strokovnim razgovorom z otrokom ali družinsko mediacijo; vendar sodišče tako ne ravna, če je poskus družinske mediacije neuspešen ali če je potrebno hitro ukrepanje. Družinski mediator in druge osebe, ki sodelujejo v postopku družinske mediacije, so dolžni varovati zaupne informacije in podatke, s katerimi so se seznanili med postopkom družinske mediacije v zvezi s tretjimi osebami, razen: 1. če je posredovanje informacij nujno za izvajanje ali izvršitev sporazuma ali 2. če je posredovanje informacij nujno za zaščito otroka, katerega dobro počutje je ogroženo, ali za odpravo nevarnosti hude kršitve duševne ali telesne integritete osebe. Družinski mediator mora stranke obvestiti o obsegu načela zaupnosti.

Kar zadeva sporazum, dosežen z družinsko mediacijo, družinski zakon določa, da morajo biti načrt o skupnem varstvu in vzgoji otroka ali drugi sporazumi, doseženi med postopkom družinske mediacije, sestavljeni v pisni obliki in da jih morajo vse stranke podpisati ter da imajo značaj izvršljive listine, če jih sodišče na predlog strank odobri v nepravdnem postopku.

Če se stranki ne sporazumeta o načrtu o skupnem varstvu in vzgoji otroka ali drugem spornem družinskem razmerju, družinski mediator v poročilu o zaustavitvi postopka družinske mediacije navede, ali sta obe stranki dejavno sodelovali. Poročilo o zaustavitvi družinske mediacije se vroči udeležencem. Družinski mediator sodišču, ki je prekinilo postopek zaradi izvajanja postopka družinske mediacije, predloži poročilo o zaustavitvi družinske mediacije. Če stranki med sodnim postopkom sporazumno predlagata reševanje spora s postopkom družinske mediacije, lahko sodišče prekine postopek in določi trimesečni rok, v katerem lahko stranki poskušata rešiti spor v postopku družinske mediacije. Če sodišče med sodnim postopkom meni, da obstaja možnost za sporazumno rešitev družinskega spora, lahko strankama prav tako predlaga postopek družinske mediacije. Če se stranki strinjata, da se bosta vključili v družinsko mediacijo, sodišče prekine postopek in določi trimesečni rok, v katerem lahko stranki poskušata rešiti spor v postopku družinske mediacije. Če strankama v trimesečnem roku, ki ga je sodišče določilo za izvedbo družinske mediacije, ne uspe rešiti spora v postopku družinske mediacije ali če stranki predlagata nadaljevanje sodnega postopka pred iztekom navedenega roka, sodišče nadaljuje postopek. Sodišče mora v zadevah, v katerih se odloča o pravicah in interesih otroka, pred odločitvijo o prekinitvi postopka oceniti, ali je prekinitvev primerna glede na potrebo po hitrem ukrepanju. Družinski mediator je v postopku družinske mediacije dolžan obvestiti udeležence, da morajo skrbeti za dobro počutje otroka, otroku pa lahko omogoči, da ob privolitvi staršev izrazi svoje mnenje v postopku družinske mediacije.

Družinski mediator, ki je vodil postopek družinske mediacije, ne sme sodelovati pri pisanju strokovnih mnenj ali družinskih ocen ali kakor koli drugače sodelovati v sodnem postopku, v katerem se odloča o sporu med strankama, ki sta sodelovali v družinski mediaciji, razen v zakonsko določenih primerih. Če družinsko mediacijo izvajajo družinski mediatorji, zaposleni v sistemu socialnega varstva, stranki ne plačata honorarja za njihovo delo. Če jo izvajajo družinski mediatorji, ki niso zaposleni v sistemu socialnega varstva, stranki krijeta stroške njihovega sodelovanja.

V postopkih družinske mediacije se ustrezno uporabljajo določbe, s katerimi se ureja mediacija.

Za več informacij glej:

družinski zakon (*Obiteljski zakon*; Uradni list št. 103/15 in 98/19)

pravilnik o družinski mediaciji (*Pravilnik o obiteljski mediaciji*; Uradni list št. 106/14)

zakon o mediaciji (*Zakon o mirenju*; Uradni list št. 18/11)

Zadnja posodobitev: 14/04/2022



Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Italija

**Družinska mediacija** je postopek, ki ga lahko zakonca ali partnerja v težavah prostovoljno uporabita za rešitev spora, vključuje pa enega ali več mediatorjev. Naloga mediatorjev je, da olajšajo komunikacijo ter paru pomagajo obravnavati čustvene in premoženjske vidike prenehanja življenjske skupnosti (razdelitev premoženja, plačevanje preživnine, dodelitev družinskega doma itd.). Njihova naloga je tudi, da par spodbujajo k oblikovanju dogovorov, ki najbolje izpolnjujejo potrebe vseh družinskih članov.

Mediacija je na splošno urejena z zakonodajnim odlokom št. 28 z dne 4. marca 2010, kakor je bil spremenjen, o izvajanju člena 60 zakona št. 69 z dne 18. junija 2009 v zvezi z mediacijo za reševanje sporov v civilnih in gospodarskih zadevah.

Ta zakon določa postopek zunajsodnega reševanja sporov v zvezi s **prenosljivimi pravicami**. V nekaterih izrecno navedenih zadevah je mediacija **pogoj** za dopustnost dokumenta, na podlagi katerega se je začel postopek.

V družinskopravnih zadevah se predhodna mediacija zahteva samo v sporih v zvezi s sporazumi o prenosu družinskega podjetja (tj. pogodbe, s katerimi  **lastnik podjetja** celotno svoje  **podjetje** ali njegov del prenese na enega ali več potomcev).

**V vseh drugih družinskih sporih je mediacija prostovoljna.**

Vendar lahko sodišče v postopkih v zvezi z varstvom in vzgojo otrok izrek sodbe odloži, da lahko zakonca s pomočjo strokovnjakov poskušata doseči dogovor z mediacijo, zlasti kar zadeva zaščito nepremoženjske in premoženjske koristi otrok.

Mediacija lahko poteka **pri javnih ali zasebnih organih ali prek teh organov**, ustrezno vpisanih v **register mediacijskih organov**, ki ga vodi ministrstvo za pravosodje.

Seznam mediacijskih organov je na voljo na spletnem naslovu:

 <https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

**Odvetniki, registrirani pri italijanski odvetniški zbornici, so mediatorji po zakonu.**

V številnih občinah je mogoče do **storitev družinske mediacije** dostopati prek družinskih svetovalnic, socialnih služb ali lokalnih zdravstvenih zavodov.

Drug postopek – ki se razlikuje od mediacije, vendar je prav tako namenjen zunajsodnemu reševanju sporov – je **podprto pogajanje**. To je urejeno z uredbo-zakonom št. 132 z dne 12. septembra 2014, ki je bila s spremembami preoblikovana z zakonom št. 162 z dne 10. novembra 2014.

Podprto pogajanje je sporazum (tako imenovani „sporazum o pogajanju“), s katerim se stranki dogovorita, da bosta „sodelovali v dobri veri za mirno rešitev spora“. Da je sporazum veljaven, mora biti sestavljen pisno **s pomočjo enega ali več odvetnikov** in se nanašati na prenosljive pravice.

V nasprotju s sporazumi, doseženimi z mediacijo, so sporazumi o podprtem pogajanju **izvršljivi**, kar pomeni, da se lahko vpišejo **sodne hipoteke**.

Podobno kot mediacija je tudi pogajanje lahko obvezno ali prostovoljno.

**V družinskopravnih zadevah je podprto pogajanje vedno prostovoljno.**

Zakon ureja **podprto pogajanje v zadevah v zvezi s prenehanjem življenjske skupnosti in razvezo zakonske zveze**, pri čemer je namen takega pogajanja sporazumna poravnava ali sprememba predhodno določenih pogojev.

V primeru **parov, ki nimajo mladoletnih otrok** (ali odraslih otrok brez poslovne sposobnosti), se sporazum predloži državnemu tožilstvu na pristojnem sodišču, in če ta ugotovi, da ni nepravilnosti, obvesti odvetnika, da ni ovir za poravnavo.

V primeru **parov z mladoletnimi otroki** (ali odraslimi otroki brez poslovne sposobnosti) je treba sporazum v desetih dneh poslati državnemu tožilstvu na pristojnem sodišču, da to preveri, ali bo zagotovljena korist otrok. Če je ocena pozitivna, državni tožilec sporazum odobri. Če ni, ga pošlje predsedniku sodišča, in ta v 30 dneh skliče stranki.

Tako dosežen in odobren sporazum ima **učinke prenehanja življenjske skupnosti ali razveze zakonske zveze in nadomesti določbe o tem** ter spreminja pogoje iz teh določb.

Po začetku veljavnosti zakona št. 76 z dne 20. maja 2016 lahko stranke podprto pogajanje uporabijo tudi ob prenehanju **civilnega partnerstva oseb istega spola**.

Zadnja posodobitev: 21/07/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Ciper

Ciper doslej še ni vzpostavil zakonskega postopka mediacije.

Zadnja posodobitev: 01/08/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Latvija

Republika Latvija je za olajšanje uporabe alternativnih načinov reševanja sporov sprejela Zakon o mediaciji (*Mediācijas likums* – v veljavi od 18. junija 2014). Model mediacije, ki jo predlaga sodišče v civilnih postopkih, je začel veljati 1. januarja 2015. Sodniki imajo obveznost, da strankam ponudijo možnost mediacije za rešitev spora v različnih fazah postopka (po začetku postopka, med izvedbo predhodnega postopka in med izvedbo pripravljalnega naroka ter tudi med sodnimi postopki, dokler se ne zaključi vsebinska obravnava zadeve).

Latvija je izvedla več projektov za spodbujanje mediacije kot načina za reševanje sporov.

#### 1. Projekt brezplačne mediacije v družinskih sporih

Od 1. januarja 2017 so posamezniki upravičeni do državne podpore v okviru programa državnega proračuna – to je možnost, da se udeležijo petih brezplačnih sestankov z registriranim mediatorjem, da bi se razrešili spori med starši, ki vplivajo na interese otrok, in poiskali načini za izboljšanje odnosov med družinskimi člani. V okviru tega projekta državna podpora omogoča prvih pet srečanj (vsako po 60 minut), ki jih vodi registrirani mediator in so za stranke brezplačna. Če se spor ne reši na petih srečanjih, morajo stroške nadaljnjih storitev kriti stranke. Posameznik se za oceno upravičenosti do brezplačne mediacije obrne na registriranega mediatorja ali svet registriranih mediatorjev (*Sertificētu mediatoru padome*). Informacije o projektu so zadevnim osebam na voljo na sodiščih, ki te informacije posredujejo tudi občinam, socialnim službam, družinskim sodiščem itd.

Namen projekta je ponuditi pomoč 300 parom z otroki, da bi lahko starši rešili družinske nesporazume in spore, ki se obravnavajo na sodišču, pa tudi spore, ki še niso predmet postopka pred sodiščem. Projekt je namenjen zlasti podpori zakonske zveze ali vsaj reševanju sporov na način, ki omogoča ohranjanje spoštovanja med otrokovima staršema, ter zagotoviti, da starša ohranita sposobnost medsebojnega sporazumevanja, da bi se lahko dogovorila o različnih zadevah, povezanih z otrokovim dnevnim varstvom, vzgojo in izobraževanjem.

Seznam registriranih mediatorjev, vključenih v projekt, je na voljo na: <https://sertificetimediatori.lv>

#### 2. Posvet

Vsi zainteresirani imajo možnost do posveta o mediaciji in njenih uporabah tako, da pokličejo svet registriranih mediatorjev na številko +371 28050777.

Zadnja posodobitev: 07/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### Čezmejna družinska mediacija - Litva

V Litvi mediacijo v civilnih sporih (vključno z družinskimi spori) ureja zakon Republike Litve o mediaciji (nova različica tega zakona je začela veljati 1. januarja 2019). Zakon o mediaciji se uporablja za reševanje nacionalnih in mednarodnih civilnih sporov ter izvaja Direktivo 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah.

Mediacija je postopek za reševanje civilnih sporov, v katerem eden ali več mediatorjev (nepriustranskih tretjih oseb) pomaga strankam pri prijateljskem reševanju spora. Stranke lahko to metodo uporabijo tako za spore, ki še niso bili predloženi sodišču (zunajsodna mediacija), kot tudi za primere, ki se že obravnavajo pred sodiščem (sodna mediacija).

O uporabi mediacije se morajo stranke v sporu pisno dogovoriti. Uporabi se lahko le za tiste vrste sporov, o katerih lahko stranke po zakonu sklenejo dogovor o poravnavi. Mediatorja imenujejo skupaj stranke ali, na zahtevo strank, služba za pravno pomoč z državnim jamstvom.

Storitve mediacije lahko od 1. januarja 2019 opravljajo le osebe, ki so opravile poseben izpit (z nekaj izjemami), izpolnjujejo druge zahteve iz zakona (dober ugled, univerzitetna izobrazba, zaključek mediatorskega usposabljanja) in so vpisane na seznam mediatorjev Republike Litve. Seznam mediatorjev je objavljen na spletišču službe za pravno pomoč z državnim jamstvom (<http://vgtpt.lrv.lt/>). Mediatorji morajo izpolnjevati tudi standarde nepristranskosti in strokovnosti. Glede na doseženi dogovor lahko mediatorji svoje storitve opravljajo za plačilo ali brezplačno. Stranke in mediatorji se lahko dogovorijo o načinu in postopku za rešitev spora. Vsaka stranka lahko odstopi od mediacije brez navedbe razlogov.

Pomembno je poudariti, da začetek mediacije povzroči odložitev zastaralnih rokov. Tudi če spora ni mogoče rešiti sporazumno, stranke tako ohranijo pravico do sodnega varstva. Če stranke lahko spor rešijo sporazumno s pomočjo mediatorja, se sklene sporazum o poravnavi. Sporazum postane izvršljiv, ko ga sodišče odobri po poenostavljenem postopku.

Zakon določa tudi načelo zaupnosti kot eno od bistvenih načel mediacije. To pomeni, da morajo mediatorji in upravljalci storitev mediacije, razen če se stranke ne dogovorijo drugače, varovati tajnost vseh informacij v zvezi z mediacijo, razen informacij, ki so potrebne za odobritev ali izvrševanje sporazuma o poravnavi, sklenjenega z mediacijo, in informacij, katerih nerazkritje bi bilo v nasprotju z javnim interesom. Ta določba zagotavlja, da se, razen zgoraj navedenih izjem, informacije, predložene med mediacijo, ne morejo uporabiti proti stranki, ki jih je predložila.

Zakon o mediaciji ureja posebnosti obvezne in sodne mediacije ter disciplinsko odgovornost mediatorjev.

Od 1. januarja 2020 bo v družinskih sporih mediacija obvezna. Obvezna in sodna mediacija se financira iz državnega proračuna (največ šest ur), kadar izbor mediatorjev upravlja služba za pravno pomoč z državnim jamstvom. Stranke ohranijo pravico izbrati mediatorja za zagotavljanje storitev obvezne mediacije s seznama mediatorjev, vendar jih morajo v takem primeru plačati sami.

V skladu z zakonikom o pravnem postopku se za osebe, ki so uporabile mediacijo, uporabljajo nižje pristojbine, ko gredo na sodišče.

Informacije o mediaciji in z njo povezani zakonodaji so na voljo na spletišču ministrstva za pravosodje (v litovščini):

<http://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/civiliniu-gincu-taikinamasis-tarpininkavimas-mediacija>

Informacije o mediaciji na spletišču ministrstva za pravosodje (v angleščini):

<http://tm.lrv.lt/en/fields-of-activity/mediation>

Zadnja posodobitev: 10/04/2020



Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Luksemburg

### Ureditev

Družinska mediacija je urejena z [zakonom z dne 24. februarja 2012 o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah](#) in [uredbo Velikega vojvodstva z dne 25. junija 2012](#) o postopku akreditacije za sodnega in družinskega mediatorja, programu posebnega usposabljanja o mediaciji ter vsebini brezplačnega informativnega sestanka.

Člen 1251-1(2) novega zakonika o civilnem postopku določa zadeve, v katerih lahko sodnik strankam predlaga „družinsko mediacijo“. To so zadeve na področju:

razveze zakonske zveze, prenehanja življenjske skupnosti, prenehanja registrirane partnerske skupnosti, vključno s poravnavo, delitvijo skupnega premoženja in skupnim lastništvom;

prežिवninskih obveznosti, prispevka k stroškom v zakonski zvezi, obveznosti vzdrževanja otrok in izvajanja roditeljske pravice.

### Postopek

Na voljo sta običajna družinska mediacija in sodna družinska mediacija. Prvo lahko ob upoštevanju člena 1251-22(2) novega zakonika o civilnem postopku začne katera koli od strank v vseh zadevah zunaj sodnega ali arbitražnega postopka. Ureditev postopka mediacije je podrobno določena v pisnem sporazumu, ki ga podpišejo stranki in mediator. Pri običajni mediaciji lahko stranki uporabita akreditiranega mediatorja, ki ga je odobril minister za pravosodje, ali neakreditiranega mediatorja.

Če v zadevi iz člena 1251-1(2) navedenega novega zakonika o civilnem postopku poteka postopek pred sodiščem, lahko sodnik strankama predlaga ukrep družinske mediacije. Odredi brezplačni informativni sestanek, ki ga vodi akreditirani mediator ali mediator, ki v Luksemburgu ne potrebuje akreditacije, če izpolnjuje podobne ali primerljive akreditacijske zahteve v drugi državi članici Evropske unije v skladu s členom 1251-3(1), pododstavek 3, novega zakonika o civilnem postopku. Vsak naslednji sestanek stane 57 evrov (znesek, določen z uredbo Velikega vojvodstva). Trajanje mediacije določi sodišče, vendar lahko traja največ tri mesece. V dogovoru med strankama se lahko njeno trajanje tudi podaljša. Fizične osebe, ki nimajo zadostnih sredstev, so v katerem koli postopku sodne družinske mediacije upravičene do finančne pomoči.

Opozoriti je treba, da imajo sporazumi, doseženi z mediacijo, enako dokazno moč kot sodne odločbe. Na podlagi Direktive 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah so ti mediacijski sporazumi izvršljivi v Evropski uniji ne glede na to, ali so bili sklenjeni v drugi državi članici ali na nacionalni ravni. Ko predsednik okrožnega sodišča uradno potrdi mediacijski sporazum ali njegov del, ta postane izvršljiv. Na področju družinske mediacije sodišče poleg skladnosti sporazuma z javnim redom preveri tudi, ali ta ni v nasprotju z otrokovo koristjo, ali je mogoče spor rešiti z mediacijo in ali je mediatorja v ta namen akreditiral minister za pravosodje.

### Uporabne povezave:

[Seznam akreditiranih mediatorjev](#)

[Ministrstvo za pravosodje](#) (splošne informacije o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah)

Zadnja posodobitev: 09/12/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Madžarska

Za informacije o mediaciji v družinskih zadevah obiščite stran o mediaciji v državah članicah.

Zadnja posodobitev: 11/12/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Malta

### Pravo, ki ureja mediacijo

Pravo, ki se uporablja na Malti, je poglavje 474, tj. [zakon o mediaciji](#).

### Kaj je mediacija?

Kadar je par v medsebojnem sporu glede družinskih zadev, lahko zaprosi za pomoč mediatorja, da mu ta pomaga doseči mirno rešitev spora brez uporabe formalnih postopkov pred sodiščem. Po malteškem pravu je mediacija obvezna faza, skozi katero mora par, preden začne postopek za prenehanje življenjske skupnosti pred civilnim sodiščem (oddelek za družinsko pravo).

### Kdo je mediator in kakšna je njegova vloga?

Mediator pomaga strankam doseči mirno rešitev spora. Je nepristranska in neodvisna oseba, ki jo imenuje sodišče. V nekaterih primerih stranke same izberejo mediatorja proti plačilu. Vsi mediatorji so strokovno usposobljeni za tako delo. Večinoma so tudi družinski terapevti, socialni delavci ali pravniki. Če stranki začneta sodni postopek, mediator sodišču nikoli ne sme predložiti dokazov v zvezi s povedanim v postopku mediacije.

### Kdo lahko zaprosi za mediacijo?

Mediacija se lahko uporablja v naslednjih primerih:

za prenehanje življenjske skupnosti ali razvezo zakonske zveze (če sta v primeru razveze zakonske zveze zakonca živela ločeno najmanj štiri leta);

za plačevanje preživnine s strani zakonca;

za urejanje zadev v zvezi z otrokom, rojenim zunaj zakonske zveze, kot so na primer varstvo in vzgoja ter skrbništvo, pravice do obiskov in preživnina;

za spremembo strankine pogodbe o prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi zakonske zveze;

za spremembo strankine pogodbe, ki ureja njeno varstvo in vzgojo otrok ter skrbništvo, pravice do obiskov ali preživnino.

Ni nujno, da je oseba, ki zaprosi za mediacijo, poročena.

### Kako se začnejo postopki mediacije in kaj vključujejo?

Za uporabo mediacije mora zainteresirana stranka poslati dopis, naslovljen na sodnega tajnika, s katerim zaprosi za dovoljenje za začetek postopka mediacije. Dopis mora vsebovati ime in naslov obeh strank ter vsaj številko osebne izkaznice osebe, ki pošilja tak dopis. Za veljavnost dopisa ni potreben podpis odvetnika. Ta dopis se vloži v sodnem tajništvu družinskega sodišča popolnoma brezplačno.

Mediacija se lahko začne tudi z obvestilom, vendar se ta postopek uporablja, kadar sta se obe vključeni stranki že sporazumeli o večini pravnih zadev. Obvestilo vsebuje enake podatke kot dopis, z edino razliko, da stranki predloži tudi pogodbo, ki sta jo pripravila njuna odvetnika ali javni notar. Obvestilo morata podpisati obe stranki in njun notar ali njuni odvetnika in notar.

Po vložitvi dopisa ali obvestila se mediator imenuje s seznama, ki ga sestavi sodišče. Mediatorja lahko sporazumno izbereta tudi stranki sami. Mediator bo stranki po pošti obvestil o določenem datumu, ko se morata zglasiti na sodišču. Obravnave potekajo v zasebnem prostoru samo z mediatorjem in, na zahtevo strank, odvetnikoma strank. Pri mediaciji se prisotnost odvetnika ne zahteva.

Mediator skupaj s strankama prouči možnost sprave. Če mediator meni, da obstaja upanje za ohranitev zakonske zveze ali razmerja para, lahko pošlje par na svetovanje in mediacijo začasno ustavi. Če stranki menita, da njune zakonske zveze ali razmerja ni mogoče več ohraniti, mediator poskuša pomagati strankama doseči dogovor glede otrok in njunega premoženja.

Če strankama uspe doseči dogovor, mediator pripravi in prebere pogodbo, in če sta stranki zadovoljni z vsebino pogodbe, formalno predloži pogodbo v sodnemu tajništvu, tako da jo lahko sodnik prebere. Če sodnik pogodbo odobri, lahko nato stranki obiščeta notarja, ki objavi pogodbo, da postane uradna. Če stranki ne moreta doseči sporazuma, se mediacija zaključi in stranki lahko začneta sodni postopek. Stranki morata začeti postopek pred civilnim sodiščem (oddelek za družinsko pravo) v dveh mesecih od zaključka mediacije. Če par ne začne postopka v navedenem roku, mora znova začeti postopek z mediacijo.

### **Kaj če ena od strank živi v tujini?**

Čezmejni spor pomeni spor, pri katerem ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče na Malti, druga stranka pa v drugi državi članici, na dan, ko se stranki po nastanku spora dogovorita za uporabo mediacije;

mediacijo odredi sodišče;

po notranjem pravu nastane obveznost uporabe mediacije ali

v primerih, ko sodišče izda odredbo ali nalog, od datuma take odločbe ali naloga.

V takem primeru oseba, ki ima stalno ali običajno prebivališče v tujini, odpotuje na Malto ali pooblasti svojega odvetnika na Malti, da jo zastopa, in nato odpotuje na Malto samo zato, da podpiše pogodbo o prenehanju življenjske skupnosti. Po drugi strani mora oseba, ki ima stalno ali običajno prebivališče na Malti in ne ve, kje prebiva njen partner/partnerka (če je ta na primer zapustil(-a) Malto ali svojega partnerja), predložiti dopis o mediaciji, v katerem je to dejstvo navedeno pod prisego in ki se takoj zaključí, navedeni posameznik pa začne sodni postopek zoper skrbnike odsotne osebe, ki jih imenuje sodišče.

Zadnja posodobitev: 11/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### **Čezmejna družinska mediacija - Nizozemska**

V postopku mediacije si stranke skupaj prizadevajo za rešitev spora pod mentorstvom neodvisnega mediatorja. Mediacija se večinoma uporablja v civilnem pravu in javnem pravu. Ta vrsta zunajsodnega reševanja sporov ima veliko prednosti. Spor se bo pogosto rešil hitreje, kot če bi bila zadeva obravnavana na sodišču. Mediacija je navadno tudi cenejša, poleg tega pa pomaga ohraniti odnose med strankami, ki si prostovoljno prizadevajo poiskati rešitev.

#### **Zveza mediatorjev Nizozemske (*Mediatorsfederatie Nederland – MfN*)**

Na Nizozemskem obstajajo različni registri mediatorjev. [Zveza mediatorjev Nizozemske \(MfN\)](#) upravlja [register mediatorjev](#) (prejšnji register NMI). MfN je zveza največjih združenj mediatorjev na Nizozemskem. V registru MfN so vpisani samo mediatorji, ki izpolnjujejo skrbno določena merila kakovosti. Nizozemska vlada uporablja standarde MfN kot osnovno za register mediatorjev, ki delujejo v okviru sistema pravne pomoči ([register](#) Sveta za pravno pomoč). Spletišče MfN vsebuje tudi neodvisne informacije o mediaciji in mediatorjih na Nizozemskem.

#### **Mednarodni register ARS**

V [mednarodnem registru ARS](#) lahko najdete mediatorje in informacije o vprašanih v zvezi z mediacijo.

#### **Informacije o mediaciji**

Nizozemska je uvedla pobudo o [mediaciji v pravnem sistemu](#). To pomeni, da okrožno sodišče ali pritožbeno sodišče, ki obravnava zadevo, stranke opozori o možnosti izbire mediacije. Sodišča lahko stranke v družinskopravnih zadevah napotijo tudi na poseben postopek starševskega posvetovanja (*ouderschapsonderzoek*), v okviru katerega se pod nadzorom strokovnjaka, ki ga določi sodišče, med drugim z mediacijo iščejo možne rešitve problema. Med organi, ki zagotavljajo informacije o mediaciji, sta tudi [služba za pravne informacije in pomoč](#) (*Het Juridisch Loket*) in [Svet za pravno pomoč](#) (*Raad voor Rechtsbijstand*).

Stroški mediacije se lahko v določenih okoliščinah v celoti ali delno povrnejo. Za več informacij o povrnitvi stroškov mediacije kliknite [tukaj](#).

#### **Sorodne povezave**

[Zveza mediatorjev Nizozemske](#)

[Mednarodni register ARS](#)

[Mediacija v pravnem sistemu](#)

[Služba za pravne informacije in pomoč](#)

[Pravna pomoč](#)

[Svet za pravno pomoč](#)

Zadnja posodobitev: 09/02/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

### **Čezmejna družinska mediacija - Avstrija**

V avstrijskih zadevah družinskega prava si sodišče po najboljših močeh prizadeva doseči sporazumno rešitev. V ta namen lahko odredi začetni informativni sestanek o mediaciji ali priporoči mediacijo (člen 107(3), točka 2 zakona o nepravdnem postopku, *Außerstreitgesetz*). Čeprav dvonacionalne skupine mediatorjev izpolnjujejo zahteve glede družinske mediacije v Avstriji, morajo biti – ob pomoči zveznega ministrstva za pravosodje kot osrednjega organa in zasebnih združenj za mediacijo – vpostavljene na *ad hoc* podlagi.

Zadnja posodobitev: 11/03/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Poljska

### Mediacijski postopki v družinskih zadevah ter zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze in prenehanjem življenjske skupnosti

Mediacija je prostovoljna in zaupna oblika reševanja sporov, pri kateri poskušajo stranke v sporu ob pomoči nevtralnega in nepristranskega mediatorja same doseči sporazum. Zadeve, ki se bodo obravnavale med mediacijo, določijo udeleženci. Zadeve, o katerih se je treba dogovoriti, se lahko nanašajo na: spravo med zakoncema, določitev pogojev za prenehanje življenjske skupnosti, oblike izvrševanja roditeljske pravice, stike z otroki, izpolnjevanje družinskih potreb, preživetje za otroka ter lastninska in stanovanjska vprašanja. Z mediacijskim sporazumom se lahko uredijo tudi izdaja potnega lista, izbira otrokovega izobraževanja, stiki s člani razširjene družine in/ali upravljanje otrokovega premoženja.

#### Koristi mediacije

- Mediacija prispeva k zmanjšanju negativnih čustev ter razumevanju lastnih potreb in potreb drugih oseb, s čimer se zmanjša psihološko breme, povezano s sporom.

#### Kako se zadeva predloži v mediacijo?

- Mediacija se lahko opravi pred predložitvijo zadeve sodišču ali po začetku postopka na podlagi sklepa sodišča.
- Vsekakor je pogoj za mediacijo soglasje strank.
- Vsaka stranka lahko zaprosi za mediacijo v kateri koli fazi sodnega postopka.

#### Kdo odloči o izbiri mediatorja?

- Mediatorja izberejo stranke skupaj ali pa ga imenuje sodišče, pri čemer se prednostno upoštevajo posamezniki s seznama stalnih mediatorjev.

#### Kako dolgo lahko traja mediacija?

- Mediacijski postopek, ki je bil uveden na podlagi sklepa sodišča, lahko traja največ tri mesece, vendar se lahko na skupno zahtevo ali iz kakršnega koli drugega veljavnega razloga podaljša, če se s tem olajša doseganje sporazuma.

#### Potek mediacije

- Mediator po prejemu sklepa sodišča stopi v stik s strankami, da bi določili datum in kraj sestanka.
- Mediator pojasni pravila in potek mediacijskega postopka ter vpraša stranke, ali se strinjajo z mediacijo.
- Mediacija je pogovor med strankami v navzočnosti mediatorja. Mediator se lahko s katero koli od strank sestane tudi individualno.
- Stranke se lahko odločijo, da ne bodo sodelovale v mediaciji.
- Mediacija je zaupna. Mediator informacij o mediaciji ne sme razkriti tretjim osebam. Zapisnik o mediaciji ne vsebuje ocen ali stališč strank.
- Mediator ne sme nastopiti kot prič v zvezi z dejstvi, s katerimi se je seznanil pri opravljanju mediacije, razen če ga stranke oprostijo obveznosti varovanja skrivnosti.

#### Kakšni so mogoči izidi mediacije?

- Mediacija lahko privede do vzajemno sprejemljivega sporazuma, ki ga podpišejo stranke.
- V zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze ali prenehanjem življenjske skupnosti lahko mediacija privede do sprave in/ali sporazuma med zakoncema ali do oblikovanja skupnih pravnih stališč. Ta so nato podlaga za rešitev zadeve s strani sodišča.
- Mediator vroči kopijo zapisnika strankam.
- Mediator predloži zapisnik in kakršen koli dosežen sporazum sodišču.
- Mediacijski sporazum, ki ga odobri sodišče, ima pravno veljavnost sodne poravnave in z njim se postopek konča.
- Sodišče ne bo odobrilo sporazuma, če je v nasprotju z zakonom ali načeli življenja v skupnosti, če je namenjen izogibanju zakonu, če ustvarja zmedo ali če vsebuje protislovja.
- Če sporazum, ki je bil razglašen za izvršljivega, ni bil dejansko izvršen, se lahko predloži sodnemu izvršitelju.
- Če sporazum ni dosežen, lahko stranke svoje pravice uveljavljajo v sodnem postopku.

#### Kakšni so stroški mediacije?

Stroške mediacije krijejo stranke. Običajno vsaka stranka krije polovico stroškov, razen če se dogovorijo drugače.

Stranka lahko zaprosi za oprostitev plačila stroškov.

Sodišče lahko ne glede na izid zadeve stranki naloži plačilo stroškov, ki izhajajo iz očitno neupravičene zavrnitve sodelovanja v mediaciji.

**Če je sporazum dosežen pred začetkom sodne obravnave, se stranki povrnejo vse sodne takse.**

**Če je sporazum dosežen pred mediatorjem v poznejši fazi postopka (po začetku sodne obravnave), se povrne 75 % sodnih taks.**

Če v primeru razveze zakonske zveze ali prenehanja življenjske skupnosti stranke spravo dosežejo pred prvostopenjskim sodiščem in umaknejo tožbo, se povrnejo vse sodne takse, plačane ob vložitvi tožbe. Če stranke spravo dosežejo pred koncem postopka pred drugostopenjskim sodiščem, se povrne 50 % taks, plačanih v pritožbenem postopku.

V primeru izvensodne mediacije nagrado mediatorja določi center za mediacijo ali pa se stranke o njej dogovorijo z mediatorjem pred začetkom mediacije.

Zadnja posodobitev: 22/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [pt](#) je bila pred kratkim spremenjena. To

jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

## Čezmejna družinska mediacija - Portugalska

### DRUŽINSKA MEDIACIJA NA PORTUGALSKEM

#### Načelo prostovoljnega sodelovanja in odobritev sporazuma

Na Portugalskem je mediacija prostovoljna. Stranke v družinskem sporu v zvezi z otroki ali zakonci lahko na podlagi medsebojnega dogovora uporabijo javno ali zasebno družinsko mediacijo. Stranke lahko na mediacijo napoti tudi sodišče, vendar jim je ne more odrediti brez njihovega soglasja. Družinska mediacija se lahko uporabi pred vložitvijo tožbe pri sodišču ali matičnem uradu (*Conservatória do Registo Civil*) ali med postopkom. V obeh primerih mora biti sporazum v zvezi z družinskimi zadevami odobren, da bi bil izvršljiv. **Mediacijskih sestankov se lahko udeležijo tudi zastopniki strank (če jih imajo), kar se v praksi včasih zgodi.** V zakonu št. 29/2013 z dne 19. aprila 2013 so določena splošna načela, ki veljajo za mediacijo.

#### Mediacija na sodišču

Če stranke uporabijo **družinsko mediacijo pred vložitvijo tožbe** in dosežejo sporazum, morajo **pri matičnem uradu po svoji izbiri zaprositi za odobritev** sporazuma. Taki sporazumi se lahko nanašajo na zadeve v zvezi z zakoncema (npr. razveza zakonske zveze, plačevanje preživnine med zakoncema, družinski dom, uporaba priimka nekdanjega zakonca) in zadeve v zvezi z otroki (npr. sporazum o starševski odgovornosti, priložen sporazumu o razvezi zakonske zveze, ali sporazum o plačevanju preživnine za odrasle otroke). Preden matični urad odobri sporazum, državno tožilstvo (*Ministério Público*) izda mnenje o sporazumu, če se ta nanaša na starševsko odgovornost za mladoletne otroke.

Če mediacija poteka pred vložitvijo tožbe pri sodišču in je **njen edini namen doseči dogovor o starševski odgovornosti za mladoletne otroke** (brez priloženega sporazuma o razvezi zakonske zveze ali prenehanju življenjske skupnosti), morajo stranke pri pristojnem sodišču zaprositi za odobritev sporazuma.

**Če družinska mediacija poteka med sodnim postopkom**, je potek naslednji:

V tožbah v zvezi s starševsko odgovornostjo (npr. pravica do varstva in vzgoje, obiski, preživnine za mladoletne otroke) obstaja faza specializiranega tehničnega zaslišanja in mediacije. Če stranke na sestanku, na katerega jih pozove sodnik, ne dosežejo sporazuma, sodnik odloži pogovore za dva do tri mesece in stranke napoti na enega od naslednjih alternativnih mehanizmov: mediacijo, če stranke soglašajo ali zahtevajo napotitev, ali specializirano tehnično zaslišanje, ki ga opravijo službe sodišča za tehnično podporo. Ob izteku obdobja odložitve se pogovori začnejo znova, in če je bil z eno od zgoraj navedenih metod dosežen sporazum, sodnik prouči in odobri sporazum. Če sporazum ni bil dosežen, zadeva preide v pravdno fazo.

- Praviloma lahko sodišče na podlagi člena 273 zakonika o civilnem postopku (*Código de Processo Civil*) v vseh civilnih tožbah, vključno s tožbami v zvezi z zakonci (npr. razveza zakonske zveze ali prenehanje življenjske skupnosti, plačevanje preživnine med zakonci in nekdanjimi zakonci ter dodelitev družinskega doma, kadar ni prvotnega sporazuma), začasno ustavi postopek in zadevo predloži v mediacijo, razen če katera od strank temu nasprotuje.

V skladu s členom 272(4) zakonika o civilnem postopku lahko tudi stranke na podlagi medsebojnega dogovora zahtevajo začasno ustavitev postopka za tri mesece in na lastno pobudo uporabijo mediacijo.

**Če je sporazum dosežen** z mediacijo, medtem ko poteka postopek v zgoraj navedenih primerih, morajo stranke **za njegovo odobritev zaprositi sodišče**.

Tožbe v zvezi z družinskimi zadevami, ki spadajo v pristojnost matičarja, je treba vložiti s predhodnim soglasjem obeh strank, saj bodo v nasprotnem primeru spadale v pristojnost sodišč. Zato je lahko uporaba mediacije na pobudo strank koristna pred začetkom postopka. Člen 14(3) uredbe-zakona št. 272/2001 z dne 13. januarja 2001 določa, da mora matičar po začetku postopka v matičnem uradu zakonca, ki zahtevata razvezo zakonske zveze, obvestiti o obstoju storitev mediacije. Ta določba strankam omogoča, da med postopkom za sporazumno razvezo zakonske zveze na matičnem uradu uporabijo mediacijo, da bi dosegle spravo ali pregledale sporazum o starševski odgovornosti, priložen sporazumu o razvezi zakonske zveze, kadar obstaja predlog državnega tožilstva v zvezi s tem.

**Izbira javnega ali zasebnega mediatorja, trajanje in stroški mediacije**

Družinska mediacija praviloma **traja največ tri mesece** na podlagi načela iz člena 272(4) zakonika o civilnem postopku. Le v izjemnih in utemeljenih primerih lahko traja dlje.

Če stranke uporabijo **zasebno mediacijo**, morajo plačati nagrado mediatorja. Višina te nagrade, pravila in časovni raspored mediacije se določijo v protokolu o mediaciji, ki ga stranke in mediator podpišejo na začetku mediacije. Ministrstvo za pravosodje vodi [seznam](#) javnih in zasebnih mediatorjev, ki ga lahko stranke uporabijo za izbiro zasebnega mediatorja:

Za uporabo **javne mediacije** se morajo stranke obrniti na urad za alternativno reševanje sporov (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) generalnega direktorata za pravosodno politiko in zahtevati predhodni sestanek v zvezi z mediacijo. To lahko storijo po telefonu, e-pošti ali prek spletnega obrazca. Stranke in mediator na predhodnem sestanku v zvezi z mediacijo podpišejo protokol o mediaciji. Določita se trajanje in časovni raspored sestankov ter pojasnijo postopkovna pravila.

Strošek javne družinske mediacije je 50 EUR za vsako od strank, ne glede na število predvidenih sestankov. To takso v višini 50 EUR plača vsaka od strank na začetku javne mediacije. Stranke ne krijejo nagrad mediatorjev v javnem sistemu. Krije jih generalni direktorat za pravosodno politiko v skladu z zakonsko tarifo.

Sestanki v okviru javne mediacije lahko potekajo v prostorih generalnega direktorata za pravosodno politiko ali v prostorih, ki jih da na voljo občina, v kateri stranke prebivajo.

Pri javni mediaciji lahko stranke mediatorja izberejo s seznama izbranih javnih mediatorjev. Če tega ne storijo, ga urad za alternativno reševanje sporov generalnega direktorata za pravosodno politiko imenuje s seznama javnih mediatorjev, in sicer glede na zaporedni vrstni red in ob upoštevanju bližine območju strankinega prebivališča. Praviloma se to imenovanje opravi elektronsko.

Če so stranke upravičene do **pravne pomoči**, se lahko z njo krijejo stroški mediacije.

**Čezmejna mediacija in somediacija**

V primeru **čezmejnega spora**, pri katerem niso mogoča osebna srečanja, je mogoče za mediacijo uporabiti videokonferenčne sisteme.

Na Portugalskem se lahko **mediatorji iz drugih držav članic** vpišejo na seznam družinskih mediatorjev, ki ga vodi ministrstvo za pravosodje (ki vključuje javne in zasebne mediatorje), poleg tega pa so lahko tudi izbrani za seznam javnih družinskih mediatorjev (na podlagi javnega razpisa). V obeh primerih veljajo enaki pogoji kot za nacionalne mediatorje.

Na Portugalskem **je somediacija mogoča** v javnem in zasebnem sistemu mediacije. Somediacija lahko poteka na podlagi odločitve strank ali na predlog mediatorja, če meni, da je to najboljši pristop k zadevi.

**Koristne povezave**

Obiščite spletno [mesto generalnega direktorata za pravosodno politiko](#) za: povezavo do nacionalne zakonodaje o mediaciji; povezavo do seznama javnih in zasebnih družinskih mediatorjev; povezavo do informacij o družinski mediaciji in mediaciji na splošno.

Prošnje za javno mediacijo se lahko sporočijo po telefonu: +351 808262000, e-pošti na naslov: [smf@gral.mj.pt](mailto:smf@gral.mj.pt), ali prek spletnega obrazca na spletišču <http://smf.mj.pt/>.

Podatke o stroških javne mediacije najdete na povezavi: <https://justica.gov.pt/Servicos/Pedir-mediacao-familiar#Comopedir>.

Cene za zasebno mediacijo se lahko razlikujejo od cen, navedenih za javno mediacijo.

Najnovejša različica zakonika o civilnem postopku je na voljo tukaj: [http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei\\_mostra\\_articulado.php?artigo\\_id=1959A0272&nid=1959&tabela=leis&pagina=1&ficha=1&so\\_miolo=&nversao=#artigo](http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?artigo_id=1959A0272&nid=1959&tabela=leis&pagina=1&ficha=1&so_miolo=&nversao=#artigo).

**Končna opomba:**

**Informacije v tem informativnem listu so splošne, niso izčrpe in ne zavezujejo kontaktne točke, Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah, sodišč ali drugih oseb. Upoštevati je treba veljavna zakonodajna besedila.**

Zadnja posodobitev: 08/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Romunija

**Zakon št. 192/2006 ureja mediacijo in organizacijo poklica mediatorja** ter vključuje splošne določbe, določbe o poklicu mediatorja (pridobitev, začasni odvzem in odvzem dovoljenja za opravljanje poklica mediatorja, svet za mediacijo, organizacija in opravljanje poklica mediatorja, mediatorjeve pravice in obveznosti, odgovornost mediatorja) in mediacijskem postopku (postopek pred sklenitvijo mediacijskega sporazuma, mediacijski sporazum, potek mediacije, zaključek mediacijskega postopka) ter posebne določbe o družinskih sporih in kazenskih zadevah.

Stranke lahko sodelujejo na informativnem sestanku o prednostih mediacije, med drugim tudi po začetku postopka pred pristojnim sodiščem, kjer je to ustrezno, da bi se spori rešili na ta način. Dokazilo o udeležbi na informativnem sestanku o prednostih mediacije je informativno potrdilo, ki ga izda mediator, ki je zagotovil informacije. Postopek za seznanitev s prednostmi mediacije lahko opravi sodnik, tožilec, pravni svetovalec, odvetnik ali notar, pri čemer se to v takem primeru pisno potrdi.

Predmet mediacije ne morejo biti strogo osebne pravice, kot so pravice v zvezi s statusom osebe, ali druge pravice, ki jih stranke ne smejo uveljavljati na podlagi sporazuma ali katerega koli drugega akta.

Dejavnost mediacije se opravlja enako za vse osebe, ne glede na raso, barvo, državljanstvo, narodnost, jezik, vero, spol, prepričanje, politično pripadnost, premoženje ali družbeno poreklo.

Mediacija je dejavnost v javnem interesu. Mediator pri opravljanju svojih nalog ni pooblaščen za odločanje glede vsebine sporazuma, ki ga bodo dosegle stranke, vendar jih lahko usmerja pri preverjanju njegove zakonitosti. Mediacija lahko poteka med dvema ali več strankami. Stranke lahko svobodno izberejo svojega mediatorja. Mediacijo lahko vodi en ali več mediatorjev. Sodni in arbitražni organi ter vsi drugi organi, ki so jim podeljene pravosodne funkcije, stranke obvestijo o možnosti in prednostih uporabe mediacijskega postopka ter jih pozovejo, naj za reševanje svojih sporov uporabijo to možnost.

Stranke lahko sporazum overijo pri notarju. Listina, ki jo sestavi notar in s katero overi dogovor v mediacijskem sporazumu, je izvršljiva.

Stranke mediacijskega sporazuma lahko pri sodišču zaprosijo za odločbo, s katero je potrjen njihov sporazum. Pristojni organ je bodisi okrožno sodišče, ki je pristojno v kraju, kjer ima katera koli od strank stalno prebivališče/običajno prebivališče/registrirani sedež, bodisi okrožno sodišče, ki je pristojno v kraju, kjer je bil sklenjen mediacijski sporazum. Sklep, s katerim sodišče potrdi sporazum strank, se sprejme za zaprtimi vrati in je izvršljiv.

**Posebne določbe o družinskih sporih.** Mediacija se lahko uporabi za reševanje sporov med zakoncema glede nadaljevanja zakonske zveze, delitve skupnega premoženja, izvrševanja starševskih pravic, določitve stalnega prebivališča otrok, plačevanja preživnine za otroke ali katerih koli drugih sporov med zakoncema glede pravic, ki jih lahko uživata v skladu z zakonom. Mediacijski sporazumi, sklenjeni med strankami v zadevah/sporih glede izvrševanja starševskih pravic, plačevanja preživnine za otroke ali določitve stalnega prebivališča otrok, so v obliki sodne poravnave.

Sporazum zakoncev o razvezi zakonske zveze in dogovoru o zadevah, povezanih z razvezo, stranki predložita sodišču, ki je pristojno za izdajo sodne odločbe o razvezi zakonske zveze.

Mediator zagotovi, da izid mediacije ni v nasprotju z otrokovo koristjo, in starše spodbuja, naj se osredotočijo predvsem na otrokove potrebe, hkrati pa zagotovi še, da prevzem starševske odgovornosti ali dejansko prenehanje življenjske skupnosti ali razveza zakonske zveze ne škoduje otrokovi vzgoji in razvoju.

Mediator pred sklenitvijo mediacijskega sporazuma ali, kjer je to ustrezno, med postopkom skrbno preveri, ali med strankami obstaja zlorabno ali nasilno razmerje in ali lahko take razmere vplivajo na mediacijo, ter odloči, ali je v takih okoliščinah reševanje spora z mediacijo ustrezno. Če se mediator med mediacijo seznanji z dejstvi, ki ogrožajo otrokovo vzgojo ali normalni razvoj ali resno škodujejo otrokovim koristim, mora to sporočiti pristojnemu organu.

**Zakon št. 217/2003 o preprečevanju nasilja v družini in boju proti njemu** vsebuje določbe o institucijah, ki so jim zaupane naloge v zvezi s preprečevanjem nasilja v družini in bojem proti njemu (in katerih dolžnost je stranke v sporu usmeriti k mediaciji), o ustanovah za preprečevanje nasilja v družini in boju proti njemu (vključno s centri za pomoč, ki so namenjeni nasilnežem ter zagotavljajo svetovanje in storitve družinske mediacije, z možnostjo predložitve zadev v zvezi z nasiljem v družini v mediacijo na zahtevo strank), o ureditvi zaščite ter o financiranju na področju preprečevanja nasilja v družini in boja proti njemu.

**V civilnem postopku** sodnik strankam priporoči, naj spor rešijo sporazumno z mediacijo, in ves čas postopka poskuša spraviti stranke, tako da jim zagotavlja potrebne napotke.

V sporih, ki so lahko predmet mediacijskega postopka, lahko sodnik stranke pozove, naj se udeležijo informativnega sestanka o prednostih uporabe tega postopka. Kadar sodnik glede na okoliščine zadeve meni, da je to potrebno, strankam v kateri koli fazi postopka priporoči, naj uporabijo mediacijo za zagotovitev sporazumne rešitve spora. Mediacija za stranke ni obvezna.

Če sodnik priporoči mediacijo, se morajo stranke (če spora niso poskušale rešiti z mediacijo, preden so vložile tožbo) zglasiti pri mediatorju na informativnem sestanku o prednostih mediacije. Po tem sestanku se odločijo, ali se strinjajo, da bodo svoj spor rešile z mediacijo.

Če se stranke spravijo, sodnik potrdi njihov sporazum v izdani sodbi.

V primeru razveze zakonske zveze se lahko vlogi za razvezo zakonske zveze priloži sporazum o razvezi zakonske zveze, ki sta ga zakonca dosegla z mediacijo, in, kjer je to ustrezno, o dogovoru o vprašanih, povezanih z razvezo zakonske zveze.

**Zakon št. 272/2004 o varstvu in spodbujanju pravic otrok vključuje določbe o pravicah otrok** (državljanke pravice in svoboščine, nadomestno družinsko okolje in oskrba, otrokovo zdravje in blaginja, izobraževanje ter rekreacijske in kulturne dejavnosti), določbe o posebni zaščiti otrok, ki so začasno ali trajno prikrajšani za starševsko varstvo (rejništvo, rejništvo v nujnih primerih, specializiran nadzor in spremljanje uporabe posebnih zaščitnih ukrepov), določbe o zaščiti otrok (begunci ali otroci v primeru oboroženega spopada, otroci, ki so storili kaznivo dejanje, vendar niso kazensko odgovorni, zaščita pred zlorabo, zanemarjanjem ali izkoriščanjem, vključno s ekonomskim izkoriščanjem, zaščita pred zlorabo drog in kakovostno koli obliko nasilja, otroci, katerih starši delajo v tujini, in zaščita pred ugrabitvijo ali kakovostno koli obliko trgovine z ljudmi), določbe o institucijah in službah z nalogami na področju zaščite otrok na osrednji in lokalni ravni, zasebnih organizacijah in financiranju sistema zaščite otrok.

Javna služba za socialno varstvo mora sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev zgodnjega odkrivanja tveganih razmer, ki lahko privedejo do ločitve otroka od staršev, ter preprečevanje zlorabnega ravnanja staršev in nasilja v družini. Pred kakršno koli ločitvijo otroka od staršev in kakršno koli omejitvijo starševskih pravic je treba sistematično zagotoviti storitve in ugodnosti, določene z zakonom, s posebnim poudarkom na ustreznem obveščanju staršev in svetovanju staršem, terapiji ali mediaciji, določenih na podlagi načrta storitev.

Zadnja posodobitev: 08/08/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Slovenija

Področje mediacije v Sloveniji ureja [Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah](#) (ZMCGZ, Uradni list RS, št.56/08) ki se po prvem odstavku 2.

člena uporablja tudi za mediacijo v družinskih zadevah v zvezi z zahtevki, s katerimi stranke lahko prostovoljno razpolagajo in se glede njih poravnajo. Tudi

[Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov](#) (ZARSS, Uradni list RS, št. 97/09 in 40/12 - ZUJF), na podlagi katerega so sodišča dolžna omogočiti

uporabo mediacije strankam, ki so v sodnem sporu, se uporablja v družinskih razmerjih.

ZARSS v prvem odstavku 22. člena določa, da je mediacija v sporih iz razmerij med starši in otroki v celoti brezplačna, saj namesto strank nagrado mediatorja in njegove potne stroške v celoti krije sodišče. Enako velja tudi, v primeru, da se skupaj s sporom iz razmerij med starši in otroki v mediaciji rešujejo še premoženjskopravna razmerja med zakonci.

Po drugem členu [Pravilnika o mediatorjih v programih sodišč](#) (Uradni list RS, št. 22/10 in 35/13) sodišče, ki vodi seznam mediatorjev po ZARSS, glede na potrebe programa določi najvišje število mediatorjev, ki so lahko vpisani v posamezno področje seznama. Za mediacije iz družinskih zadev pa mora sodišče v zvezi s številom mediatorjev na seznamu upoštevati tudi dejstvo, da lahko mediacijo v sporih iz razmerij med starši in otroki vodita dva mediatorja, pri čemer ima eden opravljen pravniški državni izpit, drugi pa izkazuje strokovno znanje in izkušnje s področja psihologije ali drugega podobnega področja. Drugih določb v zvezi z mediacijo v družinskih zadevah naša zakonodaja ne vsebuje. Podrobneje naj bi mediacijo v družinskih zadevah uredil novi družinski zakonik.

Seznami mediatorjev po področjih in posameznih sodiščih so dostopni na spletnih straneh posameznih sodišč, prav tako pa tudi na spletni strani Ministrstva za pravosodje, ki vodi Centralno evidenco mediatorjev v programih sodišč po ZARSS.

Sorodne spletne povezave:

[Informacije o mediaciji na splošno](#) (samo za družinsko nimamo)

[Centralna evidenca mediatorjev](#)

Zadnja posodobitev: 23/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Slovaška

### 1. Splošne informacije o mediaciji

V Slovaški republiki mediacija v družinskem pravu poteka samo na podlagi prostovoljne udeležbe. Izvajajo jo mediatorji, ki niso specializirani za družinsko pravo. Sodišču ni treba odrediti ali priporočiti mediacije za rešitev spora. Strankam lahko le svetuje, naj spor poskušajo rešiti z mediacijo.

### 2. Povezava do seznama mediatorjev na Slovaškem

Povezava do slovaškega spletnega mesta, na katerem je mogoče najti seznam mediatorjev, je na voljo na spletnih naslovih: <http://www.komoramediatorov.sk/>, kjer so navedeni člani slovaške zbornice mediatorjev (*Slovenská komora mediátorov*), in <http://www.najpravo.sk/>, kjer so mediatorji navedeni po regijah ali okrožjih, v katerih delujejo. Celotni seznam mediatorjev, ki so opravili strokovno usposabljanje za delo kot mediatorji, je na voljo na spletnem mestu ministrstva za pravosodje Slovaške republike (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <https://www.justice.gov.sk>.

### 3. Povezava do spletnega mesta o mediaciji v družinskem pravu in mediaciji na splošno

Splošne informacije o mediaciji so na voljo na spletnem mestu slovaške zbornice mediatorjev: <http://www.komoramediatorov.sk/> in na spletnem naslovu: <http://www.najpravo.sk/>.

### 4. Povezava do slovaške zakonodaje

Posebna zakonodaja o mediaciji v družinskem pravu še ni bila sprejeta. Mediacijski postopek na tem področju pa tudi na vseh drugih področjih, kjer je mediacija dovoljena za izvensodno reševanje sporov, poteka v skladu z [zakonom št. 420/2004 o mediaciji in spremembi nekaterih zakonov](#).

Zadnja posodobitev: 19/07/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Finska

Na Finskem obstajajo trije različni postopki družinske mediacije: (1) izvensodna mediacija; (2) sodna mediacija kot neodvisni postopek in (3) mediacija kot del izvršitve odločbe o varstvu in vzgoji otroka ali pravici do stikov.

### 1. Izvensodna mediacija

V skladu z zakonom o zakonski zvezi (234/1929) je treba spore in pravna vprašanja, ki nastanejo v družini, najprej poskušati rešiti s pogajanjem med družinskimi člani in o njih odločiti sporazumno. Če družinski člani pri reševanju sporov potrebujejo zunanjo pomoč, lahko zanjo zaprosijo družinske mediatorje, ki jih zagotovijo občinski odbori za socialno varstvo. Družinski mediatorji, ki so imenovani za nalogo, so večinoma zaposleni pri službah za razvojno in družinsko svetovanje ter drugih socialnih službah. Družinska mediacija je ločena od drugih socialnih storitev in storitev družinskega svetovanja, njen namen pa je z medsebojnimi pogovori in pogajanjem strank najti rešitve za njihove spore. Poleg občin storitve mediacije zagotavljajo centri za družinsko svetovanje, ki delujejo v okviru cerkve, pa tudi druge organizacije in posamezniki, ki so pooblaščen za opravljanje mediacije.

Posebna naloga mediatorja je, da zaščiti pravice otrok v primeru razveze zakonske zveze. Mediator pomaga staršem, da po mirni poti uredijo vsa vprašanja, povezana z otroki. To med drugim vključuje dogovore o tem, ali bodo otroci ostali v skupnem varstvu in vzgoji obeh staršev, s kom bodo živeli in kako bodo urejeni stiki z drugim staršem ter kako si bodo starši razdelili odgovornost za preživljanje otrok. Če se starši sporazumejo, jim mediator pomaga sestaviti pogodbo. Da bi bil sporazum izvršljiv, mediator pozove starše, naj ga potrdijo pri uradniku za otroško skrbstvo. Potrjeni sporazum je enakovreden sodni odločbi.

Družinska mediacija je prostovoljna, zaupna in brezplačna. Na službe za družinsko mediacijo se lahko obrne družina kot celota, zakonca skupaj ali posamično.

### 2. Sodna mediacija

Sodišča lahko posredujejo v zadevah, povezanih z varstvom in vzgojo otrok, nastanitvijo, pravico do stikov in preživnino za otroke (člen 10 zakona o mediaciji v civilnih zadevah in potrjevanju dogovorov na splošnih sodiščih, 394/2011). Mediacija je postopek, ki je ločen od sodnega postopka. Je prostovoljna, vendar je zanjo potrebno soglasje obeh staršev. Je hitrejša in cenejša od sodnega postopka.

Mediacija se začne, ko stranke zanjo zaprosijo sodišče. Zadeva se lahko v mediacijo predloži tudi po začetku sodnega postopka. Mediacija se lahko kadar koli konča. Mediator je sodnik, ki mu pomaga strokovnjak, običajno psiholog ali socialni delavec. Strankam v mediaciji lahko pomaga odvetnik po njihovi izbiri ali drug pomočnik. Pri sodni mediaciji je mogoče zaprositi za pravno pomoč iz državnih sredstev za kritje plačila za pomočnika. Pri sodni mediaciji je treba zaščititi otrokovo korist. Sodišče mora pri presoji, ali je sporazum mogoče potrditi, upoštevati zakon o varstvu in vzgoji otroka ter pravici do stikov (361/1983) in zakon o preživljanju otroka (704/1975). Potrjeni sporazum je enakovreden sodni odločbi. Če sporazuma ni mogoče doseči, o zadevi odloči sodišče. Če je bila zadeva predložena v mediacijo iz sodnega postopka in se mediacija izkaže za neuspešno, se zadeva vrne v sodni postopek.

### 3. Mediacija kot del izvršilnega postopka

Ta oblika mediacije je na voljo samo, če je eden od staršev začel izvršilni postopek na okrožnem sodišču. V takem primeru sodna odločba že obstaja, vendar je drugi od staršev ni upošteval.

V skladu z zakonom o izvrševanju odločb o varstvu in vzgoji otroka ter pravici do stikov (619/1996) sodišče praviloma določi mediatorja, kadar se izvršitev odločbe o varstvu in vzgoji otroka ter pravici do stikov zahteva na sodišču. Mediator je običajno psiholog, ki se spozna na psihologijo otroka, socialni delavec, ki se razume na zaščito otrok, ali uradnik za otroško skrbstvo. Namen mediacije je olajšati sodelovanje med starši otrok ali drugimi zainteresiranimi stranmi z namenom zagotovitve dobrobiti otroka. Mediator organizira sestanek med starši in opravi zasebni pogovor z otrokom (ali otroki), da bi izvedel za njegove želje in mnenja, če je to mogoče glede na starost in razvojno stopnjo otroka (ali otrok). Mediator za sodišče pripravi poročilo o mediaciji. Če mediacija ne prinese sporazuma med starši, sodišče v zadevi odloči tudi na podlagi mediatorjevega poročila.

#### O mediatorjih

Za organizacijo družinske mediacije so odgovorni občinski odbori za socialno varstvo. Kontaktni podatki občin so na voljo na spletnem naslovu: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>.

Finska odvetniška zbornica usposablja odvetnike za delo mediatorjev v sporih na področju družinskega prava:

<https://asianajaliitto.fi/>.

Za sodno mediacijo so pristojna okrožna sodišča. Kontaktni podatki okrožnih sodišč so na voljo na spletnem mestu pravosodne uprave: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>.

#### O mediaciji

Mediacija na spletnem mestu pravosodne uprave: <https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliittolaki/perheasioidensovittelun.html>.

Brošura ministrstva za pravosodje o sodni mediaciji v sporih glede varstva in vzgoje otrok:

[https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes\\_2.html](https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html).

Brošura v angleščini: [https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes\\_2.html](https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html).

Nacionalni inštitut za zdravje in blaginjo, Priročnik o zaščiti otrok, družinska mediacija:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erotilanteessa/perheasioiden-sovittelun.html>.

Postopek za mirno reševanje zadev na področju družinskega prava pri finski odvetniški zbornici:

<https://asianajaliitto.fi/>.

Finski forum za mediacijo:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>.

#### Nacionalna zakonodaja

Posamezne določbe o družinski mediaciji so vključene v naslednje zakone:

zakon o zakonski zvezi (234/1929):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>;

zakon o varstvu in vzgoji otroka ter pravici do stikov (361/1983):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>;

zakon o izvrševanju odločb o varstvu in vzgoji otroka ter pravici do stikov (619/1996):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>;

zakon o mediaciji v civilnih zadevah in potrjevanju dogovorov na splošnih sodiščih (394/2011):

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>.

Zadnja posodobitev: 01/06/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Švedska

### Družinska mediacija

Splošno načelo švedskega prava je, da so sporazumne rešitve za otroke najboljše. Zato so bila pravila oblikovana tako, da je treba najprej poskusiti prepričati starše, naj se dogovorijo o zadevah, ki se nanašajo na njihove otroke.

#### Na koga se obrniti?

Socialne službe imajo posebno odgovornost. Med drugim morajo staršem nuditi možnost uporabe pravnega postopka (*samarbetssamtal*). Namen pravnega postopka je pomagati staršem, da dosežejo sporazum (glej dodatne informacije o [spravnem postopku](#)). Če se starša dogovorita, se lahko njuna sporazumna rešitev vključi v sporazum, ki ga odobrijo socialne službe. Tudi sodišča morajo najprej poskušati doseči sporazumni dogovor med starši. Če to ne uspe, lahko sodišče odredi pravni postopek ali mediacijo (*medling*).

#### Na katerih področjih je mediacija dopustna ali se najpogosteje uporablja?

Družinska mediacija naj bi se v sodnih postopkih uporabljala, kadar na primer pravni postopek ni bil uspešen, vendar še vedno obstaja možnost, da se starši dogovorijo o zadevah, ki se nanašajo na njihove otroke.

#### Ali je treba upoštevati posebna pravila?

Sodišče odloči o tem, kdo bo imenovan za mediatorja. Odločba, s katero se odredi mediacija, sama po sebi ne zahteva privolitve staršev, vendar ima mediator lahko težave pri opravljanju svojih nalog, če starš dejavno nasprotuje imenovanju mediatorja. Mediator se v posvetovanju s sodiščem odloči, kako je treba organizirati mediacijo. Za mediatorje ni kodeksa ravnanja ali podobne ureditve.

#### Informacije in usposabljanje

Za usposabljanje mediatorjev ni nobene nacionalne organizacije.

#### Kakšni so stroški mediacije?

Mediatorji imajo pravico do razumnega plačila za delo, čas in stroške, ki ga prejmejo od države.

Zadnja posodobitev: 25/01/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Anglija in Wales

Postopek družinske mediacije

Družinska mediacija je prostovoljen postopek. Vendar pa morajo od aprila 2014 v Angliji in Walesu vsi vlagatelji (ne le tisti, ki prejemajo javna sredstva) razmisliti o uporabi mediacije. V zvezi s tem se morajo udeležiti informativnega in ocenjevalnega sestanka o mediaciji, preden lahko vložijo vlogo pri sodišču, razen v izjemnih primerih, kot je nasilje v družini. Od prihodnje nasprotne stranke se pričakuje, da se bo odzvala vabilu. Če vlagatelj vlogo na sodišču, mora izpolniti ustrezno rubriko v vlogi in tako izjaviti, da je oproščen udeležbe na informativnem in ocenjevalnem sestanku o mediaciji, da se je tega sestanka udeležil, vendar se mediacija ni izkazala za ustrezno, ali pa se je mediacije udeležil, vendar pa je bila ta prekinjena ali pa z njeno pomočjo ni bilo mogoče rešiti vseh vprašanj.

Dodatni javni informativni materiali o družinski mediaciji so na voljo na spletni strani [vlade Združenega kraljestva](#).

Pravna pomoč je še naprej na voljo za družinsko mediacijo in pravno svetovanje v podporo družinski mediaciji. Več informacij o pravni pomoči in o pogojih za upravičenost do pravne pomoči je na voljo na naslednji [spletni strani](#):

Poklic družinskega mediatorja

Poklic družinskega mediatorja je samoreguliran poklic. Obstaja več članskih organizacij, mediatorji pa so povezani z njimi. Te članske organizacije zastopa „krovna“ organizacija, ki se imenuje Svet za družinsko mediacijo (Family Mediation Council). Svet za družinsko mediacijo je bil ustanovljen, da se uskladijo standardi za družinsko mediacijo v Angliji in Walesu ter zastopa svoje članske organizacije in družinske mediatorje pri pogovorih z vlado.

Družinski mediatorji imajo različne izkušnje, tudi s področja pravnih, terapevtskih in socialnih storitev. Različne članske organizacije ali organizacije za akreditacijo so vzpostavile lastne sklope poklicnih standardov in standardov za usposabljanje, ki vključujejo tudi pogoje za usposabljanje. Ustanovljen je bil odbor za standarde v družinski mediaciji (Family Mediation Standards Board), da bi se spremljali in urejali standardi članskih organizacij v okviru Sveta za družinsko mediacijo pri izvajanju njihove dejavnosti.

Svet za družinsko mediacijo je nevladni organ in ima osrednjo vlogo med članskimi organizacijami, ki so nevladne organizacije ali združenja in ustanovni člani Sveta. Najvidnejše organizacije med njimi so:

- [ADR Group](#)
- [Family Mediators Association](#)
- [National Family Mediation](#)
- [College of Mediators](#)
- [Resolution](#)
- [The Law Society](#)

Akreditiranega družinskega mediatorja lahko poiščete na spletni strani [Sveta za družinsko mediacijo](#).

Mediatorja v vaši bližini lahko najdete s pomočjo orodja „[Poiščite mediatorja v vaši bližini](#)“.

Zadnja posodobitev: 11/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Severna Irska

### Postopek družinske mediacije

Družinska mediacija je popolnoma prostovoljen postopek in trenutno na Severnem Irskem preučitev možnosti razreševanja spora v okviru mediacije pred vložitvijo vloge na sodišču ni obvezna. Vendar sodišča družinsko mediacijo podpirajo in bodo v primernih zadevah njeno uporabo spodbujala. Čeprav z zakonom postopek ni določen, lahko sodišče prekine obravnavo v zadevi, če se zdi, da bi bilo mogoče vprašanja rešiti z mediacijo. Stranke lahko pri sodišču zaprosijo, da mediacijski sporazum razglasi za izvršljivega, kot če bi šlo za odločbo sodišča.

V nekaterih primerih je na voljo javno financiranje. Agencija Severne Irske za pravne storitve (Legal Services Agency Northern Ireland) je v nekaterih zadevah krila stroške mediacije iz skladov za pravno pomoč, Ministrstvo za zdravstvo, socialne storitve in javno varnost (Department of Health, Social Services and Public Safety) pa trenutno zagotavlja financiranje za predsodno mediacijo v družinskih sporih. Dodatne informacije so na voljo na spletni strani

[Family Support Northern Ireland](#).

### Poklic družinskega mediatorja

Usposabljanja in akreditacije vlada ne ureja. Poklic družinskega mediatorja je samoreguliran poklic, zahteve povezanih strokovnih organizacij glede kvalifikacij in izkušenj pa se razlikujejo. Dodatne informacije so na voljo na spletnih straneh ponudnikov in v informativni brošuri Alternatives to Court in Northern Ireland na spletni strani [NI Direct](#).

Zadnja posodobitev: 11/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

## Čezmejna družinska mediacija - Škotska

### Poklic družinskega mediatorja

Škotska vlada pri reševanju družinskih sporov spodbuja uporabo alternativnega reševanja sporov, vključno z mediacijo, čeprav se mediacija ne uporablja v primerih nasilja v družini. Družinska mediacija je na splošno prostovoljen postopek. Na Škotskem uporaba alternativnega reševanja sporov ali mediacije ni obvezna, čeprav lahko sodnik odredi mediacijo, če se družinska zadeva obravnava na sodišču.

Če želite na Škotskem uveljavljati vsebino mediacijskega sporazuma, lahko uporabite enega od naslednjih postopkov:

- pri glavnem civilnem sodišču (Court of Session) ali grofijskem sodišču (Sheriff Court) lahko vložite zahtevek, da sodišče sporazumu, doseženemu z mediacijo, podeli svojo avtoriteto. To pomeni, da sodišče uporabi svoja pooblastila za spremembo mediacijskega sporazuma v sodno odločbo.
- Alternativno se lahko pisni sporazumi s potrdilom registrirajo za izvršitev v Books of Council and Session ali Sheriff Court Books. Dokument s potrdilom je dokument, ki ustreza formalnim pogojem in se tako šteje za podpisanega tudi brez dokazila. Pravila o dokumentih s potrdilom so navedena v zakonu o zahtevah glede pisanja (Škotska) iz leta 1995 (Requirements of Writing (Scotland) Act 1995). Za registracijo sporazuma v Books of Council and Session se morate obrniti na upravitelja [registrov Škotske](#) (Keeper of the Registers of Scotland).

Z registracijo za izvršitev sporazum postane javna listina.

Sporazumi, ki so bili potrjeni s strani sodišča ali registrirani v skladu z enim od navedenih postopkov, so lahko izvršljivi v drugih državah članicah EU.

Informacije o mediaciji na Škotskem so na voljo na spletni strani [škotske mreže za mediacijo](#) (Scottish Mediation Network).

### Nacionalna zakonodaja o družinski mediaciji

Ker v družinskih sporih uporaba mediacije ni obvezna, v zvezi s tem obstaja razmeroma malo nacionalne zakonodaje.



Vendar pa  zakon o civilnem dokaznem gradivu (družinska mediacija) (Škotska) iz leta 1995 (Civil Evidence (Family Mediation) (Scotland) Act 1995) določa, da se informacije o dogajanju med družinsko mediacijo ne morejo uporabiti kot dokazno gradivo v civilnih postopkih na Škotskem.

Zadnja posodobitev: 11/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

#### **Čezmejna družinska mediacija - Gibraltar**

Družinska mediacija je prostovoljen postopek. Sodišča na Gibraltarju spodbujajo mediacijo, če dejansko obstaja možnost, da bo mediacija strankam pomagala rešiti nesoglasja deloma ali v celoti. Na voljo so različni pravni strokovnjaki, ki so usposobljeni mediatorji. Mediatorji lahko sprejmejo navodila v zvezi z mediacijo v družinskih sporih. Poleg tega skupina za družino in otroke v okviru socialne službe izvaja tudi mediacijo s strankami, ki jih napotijo sodišča. Zakonodaje o družinski mediaciji ni.

Spletna stran, na kateri bi bilo mogoče najti seznam družinskih mediatorjev, ne obstaja, prav tako ne obstaja spletna stran z informacijami o družinski mediaciji ali mediaciji na splošno.

Zadnja posodobitev: 11/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.